

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVIII

Price 25c

Šeštadienis pirmadienis — Saturday-Monday, October 17-19, 1981

Nr. 198

JAV RADARINIS LĖKTUVAS EGIPTO ERDVĖJE

PALAIDOJO J. SKORUBSKĄ PENKTADIENI KAZIMERINĖSE

Penktadienį, spalio 17 d., palaidojo Juozą Skorubską šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Ketvirtadienio vakarą Butkaus šeimeninėje Chicago's visuomeninė atsisveikinimo su velioniu. Buvo keli šimtai žmonių. Nedidelė Butkaus šeimeninė buvo pilna. Atsisveikinime giedojo solistė D. Stankaitytė. Atsisveikinimą pradėjo geras Juozo Skorubsko draugas dr. Jonas Valaitis. Jis priminė mž. Stepono Kairio rašytus straipsnius ir knygas, kuriose velionis sėmėsi išminties ir tikros tėvynės meilės. Citavo paties velionio parinktas Kairio knygos svarbesnes ištraukas.

Antruoju kalbėjo mž. Grožvydas Lazauskas, ALTO sekretorius. VLIKo tarybos narys, Lietuvių Valstiečių Liaudininkų Centro valdybos pirmininkas, Sandomos redaktorius ir visos eilės kitų organizacijų narys.

Lazauskas priminė atsisveikinimo atėjusiems velionies draugams apie jo įdėtą darbą į VLIKo organizavimą ir kelių pagrindinių veiklos principų nustatymą; papasakojo, kaip Steponas Kairys buvo velionio bendradarbis. Savo kalba Lazauskas paskelbė Sandomos.

Turtinga kalba pasakė ALTO pirmininkas dr. Kazys Sidlauskas. Jis kalbėjo apie bendradarbiavimą su mž. Kairiu, Sidlauskas atsisveikinimo mintis vertė paskleisti visą Amerikoj. Advokatas palietė Skorubsko ir Kairio darbą tremtyje, o vėliau ir Amerikoj.

Eufrosinė Mikulaitė, SLA Pildomosios tarybos įdėninkė ir Amerikos Lietuvių Socialistų Demokratų Sąjungos centro komiteto narė, kuriai teko dirbti kartu su J. Skorubsku, išskėlė jo žmonišką ypatybę. Šiomis dienomis josios kalba spausdinsime Naujienose.

Geriausią ir trumpiausią atsisveikinimo kalbą pasakė Mykolas Pranėvičius. Jis Skorubską labai gerai pažino, nes ilgus metus su velioniu dirbo socialistų organizacijose. Jis kalbėjo Lietuvių Socialistų Demokratų Sąjungos vardu. Jo kalba buvo baigta atsisveikinimas.

Stankaitytė sugiedojo atsisveikinimo giesmę.

Bė gausaus būrio ciceriečių ir čekagiečių, šeimeninė atvyko iš toliau atvažiuosiuji vete-

POLICIJA APKLĖ IRANO ŠIJTUS

MEKA, Saudi Arabija. — Penktadienį grupė Irano šijitų fanatikų suruošė demonstraciją miesto centre. Demonstrantai nešė vidurių gatvės didelį Chomeinio paveikslą.

Irano ministeris Madichanas, vadovaudamas iranietų eisenai, dabartinį Saudi Arabijos princą pavadino "Arabijos šachu". Žygiuojanti arabai šaukė "Alachas didingas, bet ir Chomeini yra didingas".

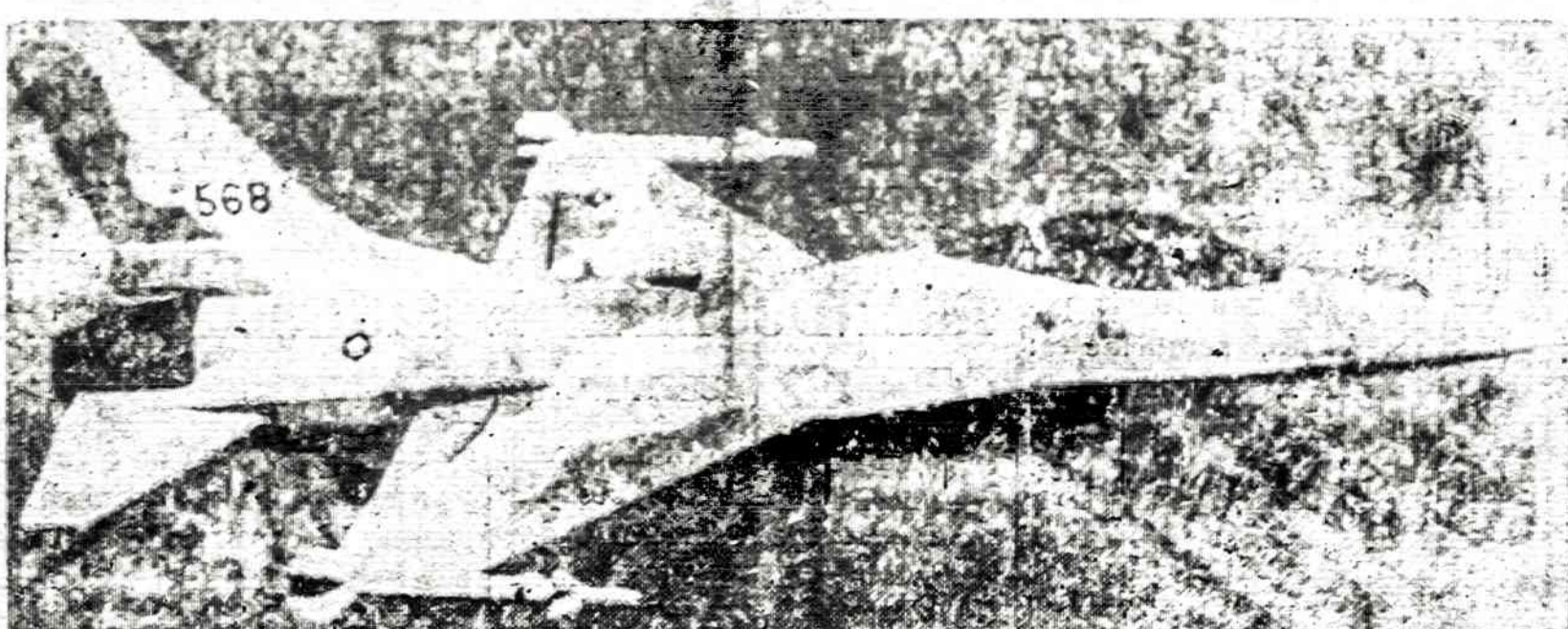
Saudi Arabijos kariams atrodo, kad šitoks palyginimas yra pasityčiojimas iš Alacho. Dievo. Jie suėmė 47 Irano islamiečius ir atidavė teismui. Vėliau džiaugėsi, kad jie nepavartojo ginklų.

Moisea Torrijos, žuvusio Omar Torrijos brolio, pranešė dabartiniam Panamos kariuomenės vadui, kad JAV galėjo slapta įrengti prietaisą, kuris nukreipė lėktuvą į audrą.

Ispanijos karalius Juan Carlos buvo labai gerai priimtas Baltuose Rūmuose. Jis pasisilū JAV tarpininkauti tarp Maroko, Jordanijos ar kitų Viduržemio jūros valstybių tarpe.

Senatorius Charles H. Percy tvirtina, kad senatoriai iki mėnesio pabaigos gali pakeisti savo nuomonę radarinių lėktuvų klausimu. Saudi Arabijos netekimas būtų labai didelis nuostolis laisvajam pasauliui.

Prezidentas Reaganas įsakė pasiųsti į Egiptą du didžiulius radarinius lėktuvus, kurie ketvirtadienį jau tikrino Egipto ir Sudano erdvę. Libijos ginkluotų pajėgų judėjimą ir Savių karo laivus, atplaukusius į Libijos uostus.

VALENSA PASIULĖ JARUZELSKIUI SUDARYTI TECHNIKŲ VALDŽIĄ

SOLIDARUMO UNIJA REIKALAUJA ĮSMESTI Į VALDŽIOS VISAS PARTIJAS, ĮSKAITANT IR KOMUNISTŲ PARTIJĄ

VARSUVA, Lenkija. — Solidarumo unijos pirmininkas Lešek Valensa penktadienį oficialiai pasiūlė Lenkijoje sudaryti techniku vyriausybę. Vyriausybės priešakyje galėtų pasikelti pats premjeras Jaruzelskis, bet visi kiti ministrai turėtų pasitraukti. Jie mažai nusimano apie pabartinės būklės pagerinimą, jie privedė Lenkiją prie dabartinio bado ir netvarkos, tai jie privalo dingti iš žmonių akių.

Valensa reikalauja, kad valdžiai nebūtų įtrauktas nė vienas komunistas. Komunistai privedė kraštą prie dabartinio chaoso. Jie neturi nuovokos, kaip iš to chaoso išsikrapštyti, dabar jie bereikalingai erzina gyventojus aukštomis kainomis, bet maisto neparūpina ir neturi plano netolimai atečiai. Krašto iždą iš-

tuštinusieji komunistai turėtų prisistatyti teismui ir paaiškinti, kad jie joms lėpę ištuštinti iždą ir palikti kraštą be duonos.

Valensa reikalauja, kad karių dauguma būtų paleista, visi sveiki vyrai turėtų eiti dirbti, gaminti maistą, kasti anglis, verpinti drabužius, kad karštas būtų pavargęs ir apsirėngęs.

Premjeras Jaruzelskis negalėjo atsakyti Solidarumo unijos rikavimams, bet greičiausiai, kad šis planas, nors ir dalinai, bus priimtas. "Bus priimti specialistai žemės ūkiui, elektros, transporto, mokslo, švietimo ir gydymo srityse, kurie bus įgalioti rūpintis krašto gerove. Jiems niekas kitas nerūpės, kaip atstatyti krašto ūkį, sustiprinti pramonę ir pastatyti ant kojų krašto finansus."

SUN MYUNG MOON EIS TEISMAN UŽ TIKYBINĘ APGAULĘ

DIDŽIUOSE NEW YORKE BANKUOSE SLĖPĘ
MILIJONUS, NEMOKĖJO MOKESČIŲ

NEW YORK, N.Y. — Prieš kelis metus Amerikojė išgarsėjo korejietis Sun Myung Moon, Sąjungtos Korėjos bažnyčios atstovas, dažnai save besivadindamas kunigu. Jis buvo geras kalbėtojas, labai gabus pinigų rinkėjas, bet niekad nemokėjo valstybės mokesčių už surinktus pinigus. Niekam nebuvo aišku, ką Korėjos Sąjungta bažnyčia reiškė. Viešai užklaustas, Moon įvairiai aiškino. Jis ne vengdavo pasakyti, kad Korėjoj yra katalikų, protestantų, budistų, bet Dievas esąs vienas, todėl karo metu nukentėję tikybinkai susijungė ir jį įgaliojo kolektuoti pinigus toms bažnyčioms.

Yra pagrindo manyti, kad jis išvežė dideles sumas pinigų, bet visko išvežti negalėjo. Chicagoj jis nusamdydavo dideles sales ir kvietė įtakingesnius ir turtingesnius žmones padėti Sąjungtai Korėjos bažnyčiai. Jis visuomet surinkdavo dideles sumas.

Priekusiuoju teismas išnagrinėjo jo bylą ir patraukė teisman. 1973-74 metais pasirašė klaidotus uždarbio lapus. Jis patrauktas teisman, kad pasiai-

skintų. Bet kun. Moon, vietoj aiškintis, dingo iš Amerikos. Kur jis dabar yra — sunku nustatyti.

Priekusiuoju teismas nustatė, kad per tuos tris metus Moon surinko 16 milijonų dolerių. Dalį šių sumų iš Manhattan banko jis išvežė, bet didelė dalis dar tebestovi, įšaldyta. Priekusiuoju teismas laukia, kol bus sučiuplas šis pinigų rinkėjas.

DICK BUTKUS EIS POLITIKUOTI

CHICAGO, Ill. — Dick Butkus, pagarsėjęs ne vien Chicagoje, bet ir visoje Amerikojė, kaip vienas geriausių futbolų žaidėjų, dabar pareiškė, kad jis yra pasiryžęs politikuoti. Jis žaisdamas su Chicago Bears komanda sutraukdavo dideles minias. Dabar respublikonų grupė mano, kad jis galėtų patekti į Kongresą ir parodyti savo gabumus politikoje.

Kiti politikieriai apskaičiuoja, kad Butkui respublikonų sąrašą reikėjo kandidatuoti prieš porą metų, tada jo populiarumas gal būtų jam padėjęs.

JAV IR BRAZILIJA PASIEKĖ SUSITARIMĄ

BRASILIA, Brazilija. — Tris metus besitęsęs tarp JAV ir Brazilijos ginčas dėl uranumo, reikalingo Brazilijos atominės energijos jėginei, buvo išspręstas laiku susitarimu.

Pagal susitarimą, šisi bendromis JAV ir Brazilijos jėgomis pastatytai jėginei reikalingas uranumas bus perkamas tik Amerikojė. Jeigu Brazilija nutartų pirkti to uranumo kur nors kitur, tai turėtų sumokėti Amerikai didelę pabaudą.

Toks susitarimas laikomas didele pažanga abiejų valstybių santykiuose, kurie pastaruoju laiku buvo kiek pažeisti.

NIXONO ĮRAŠAIS NEGA-LIMA PASITIKĖTI

WASHINGTON, D.C. — C. M. Colson, buvęs prez. Nixono patarėjas, atsisėdęs porą metų už nora valdyti kraštą prieš veikiančius įstatymus, pareiškė, kad prez. Nixonas įkalbėtos magnetinės juostelės turi labai daug nerimtų dalykų.

Colson tvirtina, kad tuometinis prezidentas nemėgo Henry Kissingerio, buv. Valstybės sekretoriaus. Nemėgo todėl, kad Kissingeris niekad nepabėsdavo į duris. Jis įsivaizdavo, kad eąs toks didelis valstybės vyras, kad galėdavo įžengti į prezidento darbo kambarį, nepasibeldęs į duris.

Nixonas žinojo, kad Kissingeris pirmą pasiklausydavo prie durų, ar prezidentas su kuo nekalka. Nixonas pasakė, kad reikia bombarduoti Hanojų. Kissingeris, tai išgirdęs, pabalo.

TEHERANAS, Iranas. — Dabar veik kiekvieną dieną Chomeini sako trumpas kalbas per radiją. Jis įsakinėja į Saudi Arabiją nuvažiuoti islamiečiams, ką jie turi daryti ir kaip protestuoti prieš Saudi Arabijos karalių Chalidą.

Ketvirtadienį Chomeini pata-rė Irano gyventojams atsikratyti Vakarų kultūros. Jis tvirtino, kad iranietiams reikia savo gyvenimo pagrindą įdėti Koraną ir Rytų kultūrą. Jeigu Egipte nebūtų Vakarų kultūros, tai šiandien Egiptas būtų islamiškas kraštas. Chomeini tvirtina, kad Islamo kultūra yra senesnė ir aukštesnė, o Vakarai, ypač JAV, eina žemyn.

MILŽINIŠKI LĖKTUVAI KETVIRTA DIENĮ ATSKRIDO Į EGIPTĄ

PREZIDENTAS REAGANAS ĮSAKĖ TUOJAI PASIŪSTI
KELIS RADARINIUS LĖKTUVUS Į EGIPTĄ

KAIRAS, Egiptas. — Du galingi Amerikos radariniai lėktuvai ketvirtadienį popiet pasiekė Egiptą ir nusileido didesniame aerodrome. Egipto prezidentas Hosni Mubarakas pranešė JAV Valstybės sekretoriui Haig Kaire, kad Egiptui reikalinga pagalba, jei norima, kad Egiptas pats apsigintų ir galėtų efektyviai padėti Sudanui gintis nuo galimo Libijos įsiveržimo į Sudaną, o gal ir į patį Egiptą.

Prez. Mubarakas neturi didelės kariuomenės ir neturi modernių karo lėktuvų, tuo tarpu Libija turi daugiau ir geresnių tankų, negu turi Egiptas. Abi valstybės turi rusiškus tankus tiksliai Egipto tankai yra senesni ir apgadinti, kai Libija turi pačius naujausius Sovietų tankus ir turi suderintą Libijos mechanikų veiklą pačioje Libijoje. Cade. Tie patys tankai ir jūrvaldantieji kariai gali lengvai sunaikinti bet kurį pasienio postą ir veržtis į krašto gilumą. Nei Sudanas, nei Egiptas suderintų ir gerai veikiančių Libijos tankų negalėtų sulaukyti.

Prezidentas Mubarakas yra Egipto armijos aviacijos generalas. Jis žino, kad be lėktuvų ir modernios aviacijos Egiptas negalėtų sustabdyti dviejų tūkstančių Libijos tankų. Galima išdėstyti, kodėl jis prašė prašė duoti ar parduoti Egiptui reikalingus ginklus, jeigu nori, kad Egiptas ir Sudane patektų į Sovietų kontrolę. Yra pagrindo manyti, kad prezidentas Mubarakas įtikino sekretorių Haig, kad negalima atidėti, o reikia tuojau teikti re-

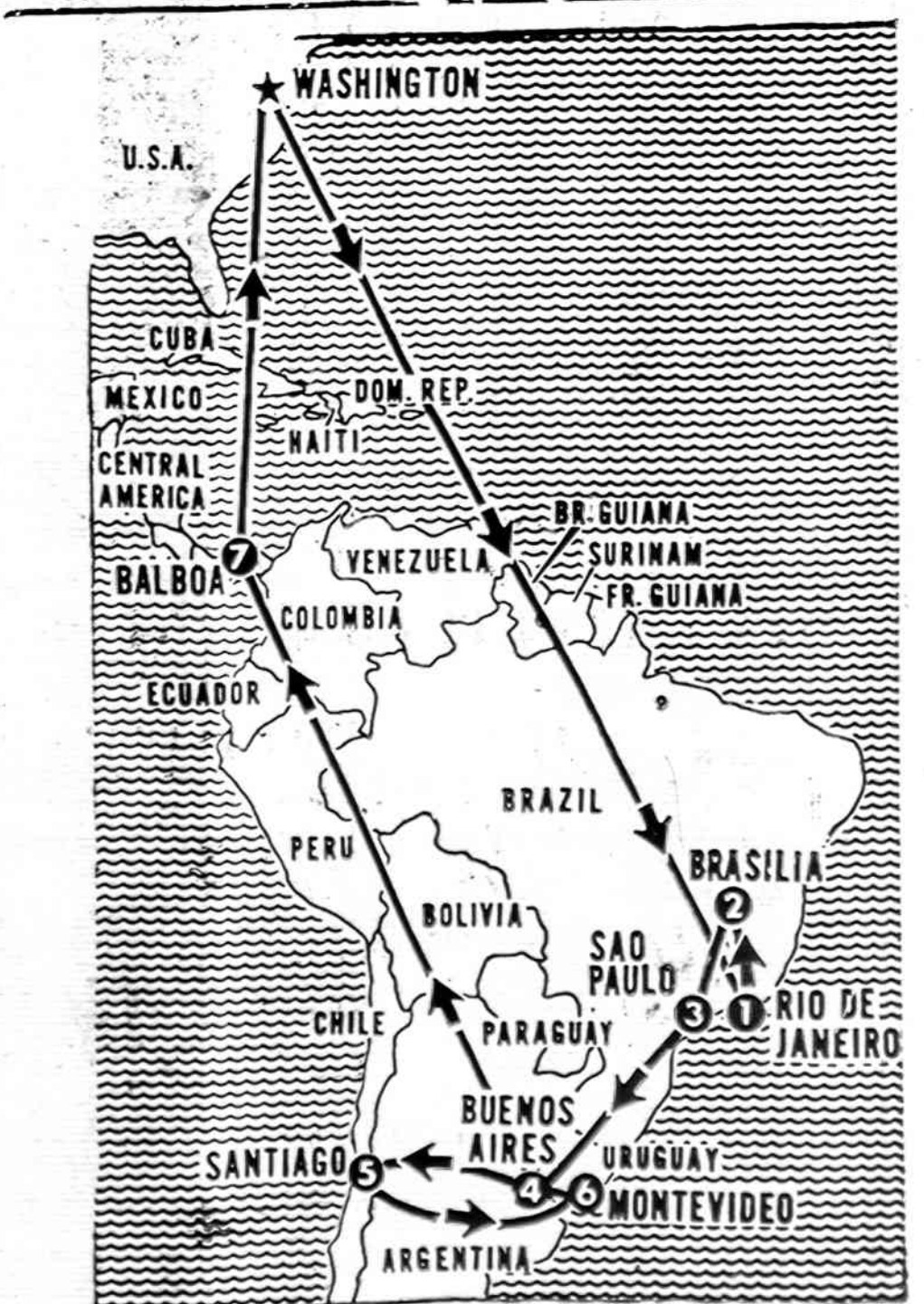
ikalingą pagalbą Egiptui. Sekretorius Haig suprato Artimuose Rytuose kylantį įtampą. Jis žinojo, kad prez. Sadato mirtis buvo suderinta su Libijos radijo raginimais egiptiečiams sukilti prieš demokratinę Egipto vyriausybę. Egipto kariuomenės vadovybė ir vyriausybė buvo informuota apie krašto nuotakas, mūly pasiryžimą parodyti savo galią ir suklikti Iraną. Egipto kariai, po Sadato nužudymo, pamatė savo klaidą ir ryžėsi pastoti kelią fanatiškiems mūlms. Sekretorius Haig prižadėjo siųsti pagalbą už savaitės, bet aiškėja, kad prezidentas Reaganas nenorėjo atidėlioti.

Ketvirtadienio popiet du radariniai lėktuvai, sprausminių ir greitų žvalgybos lėktuvų lydiniai, nusileido Kairo aerodrome. Šetrus jie apskrido Egipto ir Sudano erdvę. Juos lydėjo JAV valgybos ir kovos lėktuvai.

M. DAJANAS IŠVEŽTAS LIGONINĖN

TEL AVIVAS, Izraelis. — Egipto prezidento Sadato nužymas labai smarkiai paveikė Moše Dajaną, buvusį Izraelio kariuomenės vadą ir užienio reikalų ministrį. Dajanas buvo stilingas, kad reikėjo taiką pasirašyti su Sadatu ir pradėti Izraelio pramone vystyti. Dajanas manė, kad Izraelis pinigais daugiau padarys, negu karo jėgomis ir užgrobtomis žemėmis.

Ketvirtadienio vakarą Dajanui labai aršiai suskauto krūtinė. Pradėjus tiems skausmams stipėti, Dajanas buvo paskubomis įvežtas į ligoninę.

Viceprezidentas George Bush rengiasi apskristi kelias Pietų Amerikos valstybes ir pasikalbėti su valstybės galvomis apie tarptautinius reikalus.

KALENDORĖLIS

Spalio 17: Margarita, Gytė, Brošė, Garbsėdis, Kaibutė, Sainė.

Spalio 18: Lukas evang., Mylita, Liubartas, Radvilis, Gentvilis, Bruknė.

Spalio 19: Petras, Grytė, Rūstulis, Anskolė, Dundis, Keršis.

Saulė teka 7:04, leidžiasi 6:08. Oras saulėtas, vėsus.

TIKRAS ATSTITIKIMAS

(Tęsinys)

Kai grįžta namo, randa žmoną, dukterį ir levutę, bet jos veidas visai nepasikeitęs. Atrodo ji kaip visuomet — maloni, linksmas, tarsi tarp juodųjų nieko nebūtų įvykę. „Moka apsimesti“, galvoja Jurgis. Tik dabar ryškioji dienos šviesa Jurgis pastebi, jog levutė jau tikrai nebeatrodo pirmos jaunystės, ypač palyginus su jo dukters jaunyste žydinčiu veidu. Bet, vistiek, Jurgis turi pripažinti — levutė dar labai labai graži. Jurgis nenoromis rausta ir vengia žiūrėti į gražiąją kaip mynę. Jis net vengia kalbėtis su ja, bijodamas išsuduoti smalsiam dukters žvilgsniui. Išgėręs kavą, tuoj eina ieškoti vaiko, kuris per tą laiką, susiradęs laisvę, bando pilti vandenį tarp lysių — padaryti „didele upę“.

Vakare, valgant vakarienę, kai vaikas jau miega, dukrė pradeda klausinėti apie levutę. Pasirodo, kad jo žmona daug daugiau žinanti, negu jis galvoja. — Tai kas tas jos kavalierius? — staiga paklausia dukrė, lyg tęsdama anksčiau pradėtą pasikalbėjimą.

— Nagi girininkas Kanadoj — atsako tuoj žmona. Jurgis pajunta kaip kraujas muša jam į galvą. Tuoj pakilęs nuo stalo eina atsinešti daugiau kavos, nors jo puodelis dar pusplinis.

— Iš kur tu žinai? — beveik gubriai klausia jis žmonos ir tuoj turi atsikosėti — toks prikimęs ir lyg ne savas jo balsas. — Ak tavo mama moka prasiimant. Nekalbėk niekui! — vėl piktokai kreipiasi į žmoną ir vėl į dukterį, lyg teisindamasis.

— Na, žinai, padėd tu tvarkyti darželį. Atmeni, tvarkiau, kai senasis šeimininkas buvo susirgęs. Tvarkiau ir kai numirė — buvo gaila gėlių...

— O dabar būlių laikas sustoti, — irgi beveik piktai pertraukia jį žmona. — Nėra ko jau taip labai stengtis. Jauna moteris, pati gali.

Valandėlę visi nejaukiai tyli. — Ne, tai apie tą kavalierių?

— pertraukia tylą dukrė, nežinodama į tėvą.

— Tai malai, juodu būvę kartu lageryje. Vokietijoje. Buvę beveik susiziedavę, bet jis, be rodo, jo pavardė Seštokas, išvažiavęs į Kanadą. Žadėjęs ją pasiimti. Bet jai pasitaikė proga ir atvažiavo į Ameriką. O čia j tuoj susiradusi seną turtingą vaistininką ir tuoj išteklėjusi. Mat, buvusi labai jauna ir nesupratusi gyvenimo. Gal turtas suviliojo. Bet vistiek, savo senos meilės neužmiršusi. Dabar, kai jos senas vyras jau miręs, ji vėl parašiusi tam savo mylimajam. Tas buvęs nevedęs. Taip ir vėl prasidėjo... levutė nusipirko šį namą, čia nuošalioj ramioj vietoj... Gal bandė jį prisivilioti ir, atrodo, kad jai pavyko.

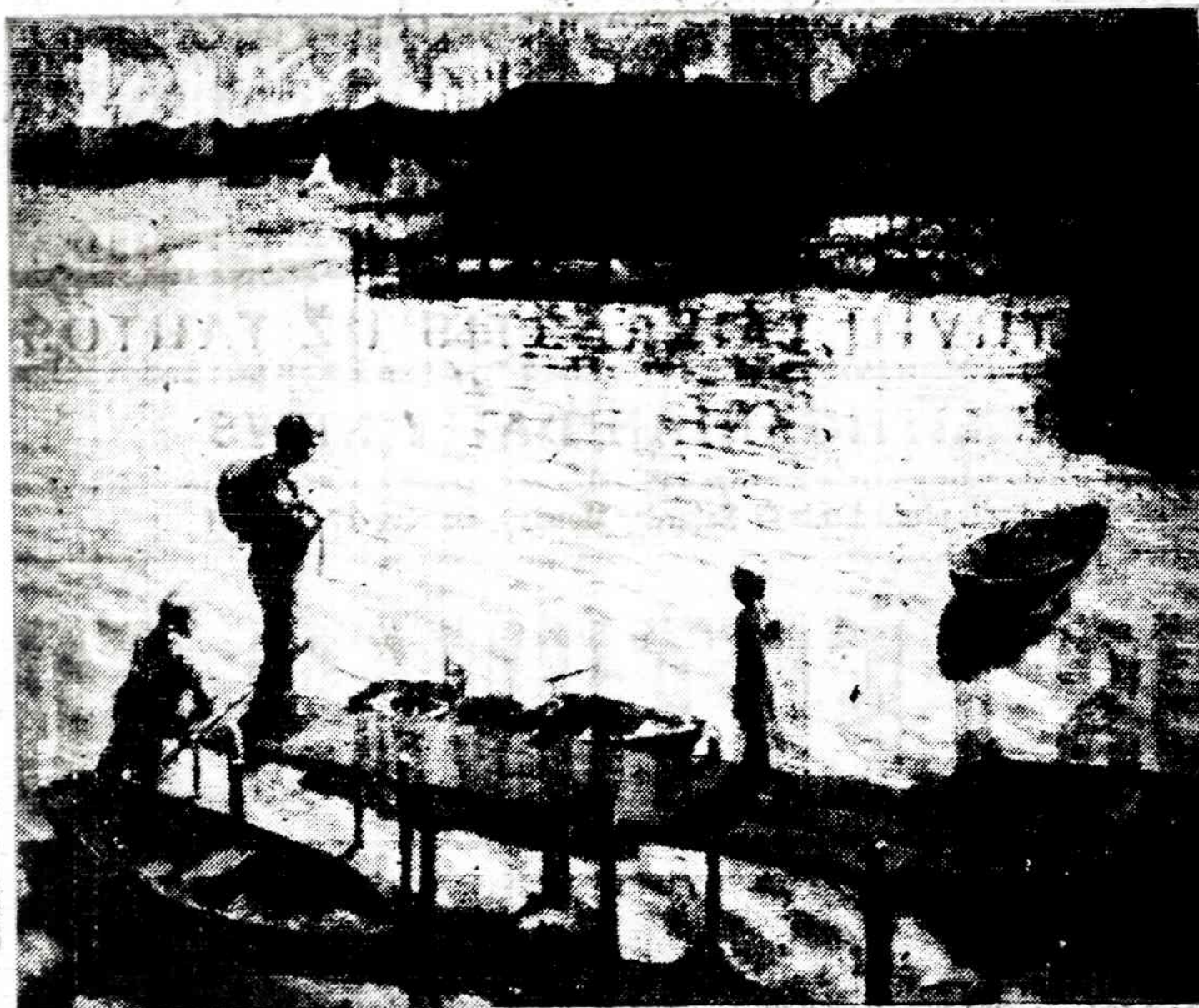
Žmona kalba jau visai ramiai, lyg pasakė sekė. Dukrė tvarkė virtuvę, ma viską nuo stalo. Jurgis apsimeta esąs abejingas, varto seną lietuvišką laikraštį, bet stengiasi nepraleisti nė vieno žodžio, o tuo tarpu jo širdis taip garsiai plaka, jog jam atrodo, kad jos dūžiai nustumia žmonos balsą. „Kaip taip gali būti?“ — skrenda minčių nuotrupos. „Dar vakar... Tos akys...“

Jis nori paklausti, kaip ir kuomet jo žmona visa tai sužinojusi, bet neišdrįsta. Tačiau jo žmona pati, tarsi, jausdama jo nebylų klausimą, tęsia toliau:

— Taigi vakar atėjus jai geras laiškas. Balys, jo vardas Balys, rašęs, jog pagaliau jam pavykė išleisti į pensiją (gal netoks jau jaunulis ir šitas jos pasirinktas, bet gal Kanadoj anksčiau gauna pensijas). Vieną žodžiu — jis atvažiuoja! Tai levutė iš to džiaugsmo albėgo pasmane ir pasipasakoję viską. Na, o tu tuo laiku buvai išlėkęs į parką, — įterpia žmona, lyg tarp kitko, ir toliau priduria:

— levutė pasisakė net, kad ji taip džiaugėsi, jog net Jurgis pabučiavusi. Mat, Jurgis jai tą laišką buvę nunešęs...

Tai pasakiusi, žmona su beveik neslepiančiu triumfu, priėjusi prie jo, paplojo ranką jam per žandą

Dail. A. Rūkstelė.

Prieplauka.

Vos susivaldymas Jurgis pasaksta iš vietos, sumurmėjęs: „Eniu laukan...“ Beveik bėgte išbėgdamas pro duris, dar piktai susunka: „O judvi ten pletkavokil sau!“

Tą naktį Jurgis negali užmigti. Užleidęs savo lovą dukrai, Jurgis įsilaisvė miegoti ant sofutės, salionėly. Paprastai jis net mėgsta miegoti pats sau vienas, toliau nuo visuomet knarkiančios žmonos, bet šiandien jis jau iš anksto žino, jog tai bus nemigo naktis.

Kaip greit sugriuvo jo svajonių pilys? Iš tikrųjų, nebuvę jokių tikrų svajonių. Kaip galėtų?.. Į senatvę... Žmona gera, sveika, rūpestinga — Tačiau... Kokie burtai buvo perkėlę jį į pasakos slėnį, kur ausros buvo skaistės, kur buvo sužadintos puikybės kaip vienuomet gėlės, kur saulė karštesnė, kur paukščių giesmės mielenės, kur šypsena ir juokas žadėjo vėl užburta džiaugsmą ir laimę. Jaunystė, tarsi, vėl buvo sugrįžusi su visom vilionem ir pažadais...

Dabar ramiai gulėdamas, sudėjęs rankas ant apžėlusios krūtinės, nejuosčiomis jas suspaudęs į kietus kumščius, Jurgis jaučia, kaip dūža kažkas neįspasakytai gražaus ir kaip aštrios skeveldros žeidžia visą jo būtybę. Kažkas neapčiuopiamai gero, dar nepasiekto ir niekad nepasiekiamo nyksta nejaukioj nakties tamsoj.

„Iš džiaugsmo pabučiavo...“ — vis skamba ausyse žmonos žodžiai. „Seštokas — ne senas piguocius su palikimu, bet mylimasis, kavalierius... Atvažiavo! Ir jei atvažiuos, bus tikriausia vestuvės... Jurgis verčiasi ant kito šono. Jis jaučia ir suprantą, kad toji santūrioji levutė išdėstė jojo žmonai ne iš noro pasipasakoti, išsiplepti, bet iš noro atsakyti į jo skirtingą pabučiavimą. Su skaudžiu nusirylimu, jis dabar aiškiai prisimena, jog aistringas pabučiavimas buvęs tik iš jo paties pusės, levutės lūpos pasilikusios kietos ir neatsiliepiantios, ne atsakantios nusmu į jausmą. Ir beveik su gėda, jis prisimena taip pat gan kietą alkūnę atsirėmusią į jo krūtinę... Bet jis apsvaigęs meilės troškulių, ignoravo ai, nekreipė dėmesio, įtikindamas save, jog tai buvęs tik moteriškas kuklumas — Dabar jis suprato, kaip labai jis klydo.

Jurgis vėl nekantriai verčiasi ant kito šono, beveik suplėšydamas šlapias nuo prakaito palodes. Jis fiziniškai jaučiasi visą šisimės, lyg sulaužytas... Jei nebūtų dukters, eitu į rūšį, ar į kitą laukan, bet, ko gero, galėtus pažadinti.

Pagaliau, sunkiai atsidusęs Jurgis leidžia nusivylimui ir tielvaiui nešti save, kaip juolai drumzlinio vandens srovę, tolyn į nevirtį ir jau tikrą senatvę (Bus daugiau)

BRANDUOLINIS NUSIGINKLAVIMAS

SUSITARIMO PERSPEKTYVOS

Trumpo nuotolio branduolinių raketų apribojimo derybos prasidės Ženevoje lapkričio 30 d. Keturių valandų pasikalbėjime New Yorke, JAV valst. sek. A. Haigas ir Sov. užs. reikalų min. A. Gromyko nutarė tas derybas vėl atnaujinti.

Amerikiečių delegacijai vadovaus senas politikos veteranas ir ginklų kontrolės specialistas P. Nitze, kuris dar Kennedžio laikais buvo aukštas pareigūnas krašto apsaugos ministerijoje. Prez. Niksono derybų delegacijoj, kuri pravedė vadinamąjį Salt pirmąjį susitarimą, Nitze atliko svarbų vaidmenį. Tačiau vėliau jis smarkiai kritikavo prez. Carterio „Salt antrąjį“, kuris, jo nuomone, buvo per daug palankus rusams.

Sovietų delegacijai vadovaus U. A. Kivčinskis.

Po New Yorke nutarimo atnaujinti derybas, paskelbtas toks bendras abiejų kraštų pareiškimas: „Abi pusės įsitikin-

sios šių derybų svarba didesniajam pastovumui ir tarptautiniam saugumui, ir jos pasižada dėti visas pastangas tinkamam susitarimui pasiekti“.

Tačiau derybos nebus lengvos. Pirmoji kliūtis — nesutarimas kokie ginklai turi būti diskutuojami. Amerikiečiai susirūpinę rusų S-20 raketom, o sovietai nori įtraukti NATO branduolinius ginklus apginkluotus lėktuvus.

JAV NATO sąjungininkai įtaria daugiausia nulėmė amerikiečių sutikimą iš viso dalyvauti tose derybose. Sąjungininkai sutiko leisti amerikiečiams savo kraštuose steigti naujųjų raketų bazes su ta sąlyga, kad jie dės visas pastangas susitarti su sovietais dėl apibudo tų ginklų išdėstymo Europoje.

Reagano administracija ilgą laiką nerodė noro jokioms deryboms vien tik iš įsitikinimo, kad sovietais negalima pasitikėti. Net seniai A. Haigas Jungtinės Tautos aiškino, kad ginklavinimo klausimai neturi būti iškirti nuo sovietų elgimosi kitose sferose, pvz., Afganistane ir kitur.

Tačiau kitą dieną Reaganas pasiuntė Brežnevui laišką kuriame nieko neminima apie tokias sąlygas. Tame laiške jis lyg iš šūlo grįžti į tokias pozicijas, kokios buvo prieš dešimt metų, ir kad abi pusės pripažintų viena kitai esančias įtakos zonas ir ten nesikišti.

Britų „The Times“ rugsėjo 25 d. rašė:

— Dabartinio laiku, kai Rytų — Vakarų santykiai ypač atšalę, susitarimas atnaujinti Europoje branduolinių raketų apribojimo derybas, yra jau šioks toks atsiekimas. Matyti prie derybų stalo sėdinti dvi didžiasias jėgas ir bandant uždėti varžtus ginklavinimo lenktynėms, europinei opinijai reškia kažkokį užtikrinimą. Nežiūrint to, tikrosios problemos tik prasidės. Abiejų pusių pozicijos labai skirtingos, ir amerikiečiai dar patys nežino, ko jie nori. Galbūt ir rusai yra panašioje padėtyje, bet apie tai sunku spėti.

Vienas dalykas aiškus, jog britų opozicijos lyderis Footas iš Maskvos neparsivežė nieko naujo, išskyrus gal tik kito dalyko išėjimą — pasitikėjimą vienu kitais, pranešant apie savo kariuomenės dalinių judėjimus. O tai jau buvo keliamas Madrido, peržiūrint Helsinkio susitarimus. Turime palaukti kalbų pradžios, ir tada matysime, ar ta tikrė mama. Kol kas branduolinių ginklų išdėstymo pozicijos iš pagrindų lieka tos pačios. Sovietai sako, kad jėgų balansas yra, ir NATO nutarimas modernizuotis, tą balansą pakreiptų jų naudai: NATO sąjungininkai mano, kad persvara yra sovietų pusėje, ir nauji ginklai tą balansą išlygiuotų. Nutarimas apginkluoti V. Europos karines pajė-

gas pažemiu skrendančiom ir Persingo judriosiom ballistinėm raketom buvo padarytas 1979 m. pabaigoj.

Iš pat pradžių Brežnevas bandė sustabdyti tą nutarimą. Po to jis vėl reikalavo tai panaikinti. Pagaliau šių metų vasario mėn. pasiūlė raketų įvedimui moratoriumą prieš pradėdant derybas. Šiame siūlyme Vakarai neįžiūrėjo jokios prasmės, nes galimų sovietų SS-20 raketų išdėstymas buvo jau įpusėjęs, kai nutarimas apginkluoti NATO naujaisiais ginklais ne prasidėjęs. Nuo 1970 m. spalio mėn. Brežnevas vis kalbėjo apie branduolinių raketų mažinimą vakarinėje Sov. Sąjungos dalyje, bet su sąlyga, kad Vakarai nedidins savo skaičiaus. Panašų aiškinimą Maskvoje išgirdo ir Footas.

Tuose siūlymuose yra įvairių neaiškumų. Pirmiausia, Brežnevas sako, kad sumažins savo vidutinio nuotolio raketas, nemindamas jų rūšies, jeigu NATO sustabdys naujųjų ginklų įvedimą. Bet jeigu jis ir sumažintų SS-20 raketų skaičių, balansas vistiek liktų Vakarų naudai. NATO nori turėti patikimesnius ginklus, kuriais, iškilus reikalui, galėtų bombarduoti sovietų užnugarį ir kariuomenės papildymus, o tai ir yra svarbiausia

priežastis to nutarimo skubiai modernizuotis. Bombonesiai, kurie iki šiol vaidino svarbiausią vaidmenį, darosi vis daugiau pažeidžiami. Įvedimas sovietinių SS-20 raketų nėra vienintelė priežastis dėl kurios NATO nutarė imtis saugumo priemonių. Be to, Brežnevas kalba tik apie Vakarų Rusiją. SS-20 judriųjų raketų nuotolis siekia iki 4,000 mylių, todėl jų nukėlimas net už Uralo kalnų nesudarytų didelio skurto.

Gaila, kad NATO visų akys pastatė save į tokią padėtį, kur balanso išlyginimas siejamas su sovietų SS-20 ir amerikiečių vidutinio nuotolio ir Persingo raketom. Tai reiškia, kad JAV bus verčiamos sutikti tik su tos rūšies raketų mažinimu. Jeigu amerikiečiai sutiks, tai tada tik užtvirtins esančią dabartinę sovietų persvarą. Be to, rusai turi kitokių raketų, kuriomis pakeis savo SS-20. Todėl svarbu, kad ateinančiose derybose būtų iškeltas platesnis strateginių ginklų apribojimo (Salt) reikalas, ko Sov. Sąjunga nenori. Laikyti Europos karinį lauką, kaip atskirą ir savarankišką, nėra prasmės nei kariniu, nei politiniu atžvilgiu, — sako „The Times“ vedamasis.

(Iš Europos Lietuvio)

Tikrieji senatvės požymiai

Jaunystė nėra kokia nors skirtinga mūsų gyvenimo dalis. Tai yra tik laikotarpis, kuriame vaizduotė, jausmai, svajonės, drąsa ir valia žymiai stipriau pasireiškia. Mes nesenstame vien dėl to, kad pergyvename tam tikrą metų skaičių. Senatvė išsivystauja, kai mes pradame dvasiškai sunykti, netenkame idealų ir gražesnių tikslų.

Tiesa, prabėgantys laikas palieka mūsų veiduose riauškles, kiek apsilpnina fiziniai, bet visa tai dar ne taip blogai atsiliepia į mus kaip vidinis stumkėjimas. Nusivylimas, apatija, netekimas pasitikėjimo nusavomis jėgomis, baimė, visa tai yra kaip tie sunkumai, kurie palenkia mūsų galvas ir prieš laiką pasendina.

Jei kuris, ir sulaukęs 70 metų, sugeba pasidžiaugti gamtos grožybėmis, pasitenkina kad ir kukliomis gyvenimo aplinkybėmis, draugauja su kitais tautiečiais ir būna įsijungęs į kokią nors naudingą veiklą, tam ir senesnis amžius nėra sunkenybė.

Vėlesnį gyvenimo laikotarpį pagrasina ir prisiminimai iš praeities. O jų kiekvienas turime tiek ir tiek! Kiek visokių įspūdžių yra užsilikę atmintyje iš

jaunesnių dienų ir vėlesnio laikotarpio! Iš to visko galėtumėm supinti sau įdomesnių programų, negu kad matyti televizijoje. Tokie prisiminimai gaivina mūsų paveiklia ir išblaško pasitaikancius neramumus.

Taigi, kol širdis sugeba jausti grožį, linksmumą ir kol joje pasireiškia palinkimas į ką nors kurti ir atlikti, tol žmogus nėra senyvas.

Bet kai visi tie siūlai tampa nutraukti, kai širdis tampa apdengta nerangumo, pesinizmo ir beviltinumo skepetaitė, tada ir jaunesnio amžiaus vyras ar moteris jau būna pasenę.

Kraujas, tai ne vanduo

Šiuo metu ligoninėse be saiko vartojama kraujo transfuzija gali būti netgi pavojinga, perspėja dr. James F. Crispen, rašydamas žurnale „Pennsylvania Medical Journal“. Girdi, iš 243 pacientų Harrisburg Polyclinic ligoninėje, kuriems buvo atlikta kraujo transfuzija, kaip vėlesni tyrimai parodė, pusę jų ekstra kraujas nebuvo reikalingas.

● Kuklumas yra grožio ir dyrbės tvirtovė.

(Graikų priežodis)

For the woman who's at the heart of her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too.

And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works. That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family.

U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

New U.S. Bonds may be 5% interest when held to maturity of 5 years (check the first year). Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.
Join the Payroll Savings Plan.

The New-Way Apple Pie

Here's real, homemade apple pie made a new way that's light, refreshing and chills in the refrigerator in about 2 hours. Thanks to a handy container of thawed Birds Eye Cool Whip non-dairy whipped topping, the pie filling is a fluffy mixture of spices, chopped apples and pecans, and tart complement of lemon flavor gelatin. To make life easier, use a packaged crumb crust and eliminate all baking for this luscious pie.

Amber Apple Pie

1 package (3 oz.) lemon flavor gelatin	1-1/2 cups coarsely chopped peeled apples (about 2 medium)
2 tablespoons sugar	1/2 cup chopped pecans
2/3 cup boiling water	1/4 teaspoon cinnamon
1/4 teaspoon nutmeg	1 baked 9-inch graham cracker crumb crust, cooled
2 cups ice cubes	
1 container (8 oz.) frozen whipped topping, thawed	

Dissolve gelatin and sugar completely in boiling water, stirring 3 minutes. Add spices and ice cubes and stir constantly until gelatin is thickened, about 2 to 3 minutes. Remove any unmelting ice. Using wire whip, blend in whipped topping; then whip until smooth. Fold in apples and nuts. Chill, if necessary, until mixture will mound. Spoon into pie crust. Chill 2 hours. Garnish with additional apple slices, if desired.

Note: Dip apple slices in lemon juice to prevent darkening.

AR KUNIGAS DILYS STOVĖI ANT TEISINGO KELIO?

Paskaitius kun. Dilio laisuke "Naujienu" (š. m. Nr 175) redaktorius abejones dėl pirmojo pasaulinio karo pabaigos iš istorikų, kurie, anot kun. Dilio, patvirtinti naujosios istorijos bėgyje, kad prie sąlygų, kurios susidarė 20-tame amžiuje, Lietuva gali nepriklausomai egzistuoti tik tada, kai egzistuoja nepriklausoma Lenkija. Kokie, anot kun. Dilio, "išsireiškimai" nuo pirmojo pasaulinio karo yra patvirtinti naujosios istorijos bėgyje? Kokios tos "sąlygos", kurios susidarė 20-tame amžiuje? Kodėl nepriklausoma Lietuva gali egzistuoti tik esant nepriklausomai Lenkijai? Ar nepriklausoma Lenkija saugos, apgins Lietuvos nepriklausomybę? Ar Lietuvos nepriklausomybė priklauso tik nuo Lenkijos? Į šiuos klausimus turėtų kun. Dily išsamiai atsakyti, nes šie jo išsireiškimai labai migloti.

Jei kun. Dily turi galvoje Helsinkio aktą, tai, kaip šis nepažįstamas žmogus teisiu, lygiai nepažįstamas neliečiamų teritorijų ribų. Jei JAV vyriausybė nepripažįsta Lietuvos jungimo Sovietų Sąjungon, tai kodėl pasirašė Helsinkio aktą, kuriame pabrėžiamas nusistatymas nekeisti valstybių teritorijų ribų. Juk Helsinkio aktas esama padėtį stabilizuoja ir jokiom derybom, nuolankiais prašymais Sovietų Sąjunga nekeis teritorijų ribų, ypač okupuotų valstybių.

Mes žinome kokia "garantija" praityt Lenkija respektavo Lietuvos nepriklausomybę. Iš netolimos praeities Krzyzanowski, Mackiewicziaus ir daugelis kitų leidinių, neatrodo, kad lenkai būtų pakeitę savo charakterį, liūdesi domėtis ne tik Vilniumi, bet ir Lietuva. Lenkų spaudos neteikia užtikrinti net užuominos, kad smerktų "Milsnikow" Vilna organizacijos užmačius. Lenkų egziliškos vyriausybės Londone nusistatymas galioja iki šiol: Atstatyti nepriklausomą Lenkiją rytuose prieškarinėse (1939) ribose. Kas tos "rytinės Lenkijos" sienos? Aišku, liečia Vilniaus teritoriją. Dr. Z. Sibora savo radio programose pakartotinai duoda užuominas apie lenkams padarytas "skriaudas" — atimant rytines teritorijas, atseit Vilniaus šritis, Vilniaus Rasų kaimėse Pilsudskio širdis lenkam yra grūdas iš kurio nuolat auga Lietuva grobonišku užmačiu derlius. Chicago "Związek Narodowy Polski" (Tautinis Lenkijos Susivienijimas) savo emblemoj turi ERELĮ IR VYTĮ. Ką

tas reiškia? Aiškinti netenka. Teko bendrauti privačiuose santykiuose su lenkais. Ne vienas neparodė apgailestavimo dėl Pilsudskio, Żeligowskio ar Lenkijos vyriausybės užmačių Vilniaus pagrobimo klausimu. Ne vienas nepripažino Vilnių Lietuvai. Priešingai kun. Diliui, važinėjant po Lenkiją nugirdavau apgailestavimus, kad negali laisvai lankyti "Wilenska Ostra Brama" (Vilniaus Aušros Vartų.) Jie Čenstakovo juodąją Madoną nepasitenkina. Devocijų prekyboje platinami "Matki Boskiej Ostrobramskiej" medaliukai, paveikslukai. Tat laiško autorius kun. Dilio priekaištas yra nepagrįstas.

Išsiūre'us autorius laisuke mintis, tikrai kilo abejonės, ar kun. Dily nėra nuslydęs nuo teisingo kelio?

Autorius baigia laisuke Galatams mintimi: — "Nėra nei žydo, nei graiko; nebėra nei vergo, nei laisvojo; nebėra nei vyro, nei moters; visi esate viena Kristuje Jėzuje". Bet gi tie pamintieji ir dar pridūrus mūsų rusus, lenkus, vokiečius, jie būdami Kristuje, negyvena pagal Kristų! Argi nepragaistinga lievuviams grįžtiuoti veidus, kuomet tie sudarantieji "vienetą Kristuje", muša į veidą. Žydu Talmudas, berods, jau prieš 3742 metus nurodė — "Akis už aki, dantis už dantį"... P. L.

• Žmogaus gėris plaukia iš meilės, kaip augalo tarpimas pareina nuo saulės. (Tolstojus)

• Sunku sieną vežti, per lengva žiemą pešti.

ENERGY WISE

Limit use of dishwasher to once a day, after the evening meal, and cut excessive use of water and electricity.

Don't be a Born Loser!

(J. Laurinavičiaus drožinys) Lietuvos pajūrys

Velnias buvo apsidėjęs Draugo galvą

Kad velnias buvo apsidėjęs daugelį lietuvių, bendradarbiavusių su kun. B. Sugintu, aiškiai matyti iš Petronėlės Kazlauskienės knygos.

Bet kaip velnias ne tik prisėdo, bet ir apsidėjo Draugo vyriausio moderatoriaus ir kitų redaktorių bei tarnautojų galvas, iki šio meto niekas nepaaiškino. Velnias galvas jiems tiek apsuoko, kad jie iki šio meto, tarytum pariblokioti, tyli. Jie žino, kad skauda, bet nežino, iš kurios pusės tas skausmas ateina.

Visi žinome, kad "Kai prisėdo velnias" knygoje labai daug rašoma apie vyskupą ir apie kelis kitus kunigus. Rašoma ne taip, kaip kunigai arba tikintieji žmonės norėtų, bet taip, kaip velnias nori. Labai neaiškioje šviesoje nušviestas ir kun. Kubilius, jėzuitų vyresnysis. Aišku, jog tai yra velnio darbas. Jeigu ne velnias, tai rusai pavergoje Lietuvoje tokios knygos nebūtų paleidę spausdinti.

Velnias ištisus Kazlauskienės knygos skyrius spausdino Gimtajame Krašte, Tiesoje ir net

žurnaluose. Tūkstančius "Gimtojo Krašto" egzempliorių vežė Amerikon ir dalino visiems, kas tikėtai skaityti norėjo. Knygos dar nebūvo Amerikoje, o ji jau būvo išgarsinta. Visi žinojo, kad knygoje buvo rašoma apie vyskupą Brizgį, Sugintą ir kitus kunigus.

O kai Kazlauskienė atėjo į Draugą prašyti, kad paskelbtų josios kūrinį, tai velnias ėmė ir nutrynė iš smegenų visiems Draugo redaktoriams, ką jie buvo skaitę apie knygą. Jie absoliučiai nieko nepamenu. Kaip nuo lentos nutrūnama kreida, taip velnias savo uodega nutrynė Garšvai viską, ką jis buvo skaitęs apie Kazlauskienės kančias.

Kazlauskienė nuėjo į Draugą ir paprašė tarnautojos, ar gali paskelbti šitokį jos garsinimą. Ponia paskaitė, nusišypsojo, apsidžiaugė, kad garsinimas patisidėjo, nereikia jo ieškoti, ir sutiko įdėti. Susitarė dėl kainos. Pradėjo rašyti pakvitavimą ir pastebėjo:

— Dėl visa ko, aš užrašysiu ir nueisiu pas vyresnybę, ar ga-

J. KUZMICKIS

ALŠENŲ KUNIGAİKSTYTĖ

"Draugo" dienraštis kasmetinio konkurso premijuotais romais pagyvena ir praturtina mūsų literatūrą. Nė vienos vertės yra kompijos atrinkti bei premijuoti romai. Kartais neaišku, ko pirmoje eilėje patsoma: ar aktualaus turinio, ar gražiai sukurptos kompozicijos bei sultingos stilistikos.

Šiais metais Lietuvos knygų klubas Čikagoje išleido trisdešimtojo konkurso premijuotą "Alšėnų kunigaikštystės" romaną, kurio autorius — Jonas Vizgirda. Šio konkurso komisija sudarė: pėl. dr. P. Cėseš R. K. Vidžiūnienė, Alė Rūta Arbietė, dr. E. Tumienė ir L. Valiukas. Knygos pradžioje perkelbtajame akte nieko neakoru. dėl ko "premiuotinu veikalu" pripažintas šis istorinis romanas.

JOGAILAICIŲ PALIKUONĖ

"Alšėnų kunigaikštystės" romane vaizduojant XIX a. Lietuvą, rusų okupacija ir 1830-31 metų sukilimas. Iš trumpų žinių, pateiktų aplankė, sužinome, kad kunigaikštystė Olympija gavo Jogailos ketvirtosios žmonos So-

lės tokį garsinimą dėti, — tarė tarnautoja.

— Paklausk ir pasakyk, kad už garsinimą aš užmokėsiu, — pasišikino Kazlauskienė.

Už kelių minučių tarnautoja išėjo ir pasakė, kad galima dėti. Tik tai pasakė, kad garsinimą reikia papildyti. Reikia įdėti knygos vardą.

Kazlauskienė išsitraukė iš voko knygą ir parodė. Tarnautoja savo ranka į garsinimą įrašė "Kai prisėdo velnias" ir paėmė pinigų.

Galite sakyti, ką norite, bet velnias turėjo skudurą iš Draugo redaktorių atminties nutrinti knygos vardą ir jį išbraukti. Jeigu galvoje būtų likęs bent trupinėlis atminties, tai gerai apsiskaite redaktoriai būtų susigaudę ir neleisdę spausdinti knygos su prisėstu velniu.

Jeigu ne velnias, tai garsinimo jie būtų nepriėmę. Jau praėjo visas mėnuo nuo to garsinimo, bet iki šio meto Draugo redakcija dar nepajėgė paaiškinti savo skaitytojams, kaip ji gali skelbti garsinimą, nukreiptą prieš katalikų kunigus, kaip ji gali savo skaitytojams siūlyti velnių apsidėję knygą pirkti?

P. J. Naujokaitis

lių ir Bičionių vyrai, kaip Vilniaus rinktinės vado kap. Hopeno vyrai su Kaz. Žibarto ir Fab. Daujoto raitininkais puola rusų patrankas ir bendromis jėgomis sunaikina rusų Osten-Sikeno brigadą.

Nors gen. Gelgudas atsisako užimti Vilnių, nepaisydamas Lietuvos sukilimo vadų raginimo, būrai, nutarę pirmiausia pulti Vilnių, siunčia delegatus į gen. Dembinskio štabą, ir pagaliau generolas Gelgudas apsisprendžia žygiuoti.

Kaz. Žibartas atsiveikino Olympiją, kuri jaučia, kad "kerštinga lemtis pavydi mums meilės ir laimės".

Prasideda žygis. Plk. Giedraičio ulonai atmuša Dono kazokų ataką, tačiau po nesėkmingų puolimų gen. Gedgaudui įsakius nuo Vilniaus pasitraukti, lietuvių kariai apsupami K. Žibartos pakelia nukritusią pulko vėliavą, bet "tuo metu iš šono paleista kirasiro ietis perveria, Kazimiero Žibario krūtinę".

ROMANTISKA KUNIGAİKSTYTĖ

Atrodo, kad romano medžiaga tiek istoriška, kiek reikia sudaryti tikrovės iliuziją. Autoriui pavyko išryškinti įvairaus luomo lietuvių patriotiškumą, tėvynės meilę, aukos dvasią, o taipgi kai kurių ponelių kaip grafas Olševskis prolenkišką nusiteikimą.

O kaip su laisve fantazijai, kiek būtina atskleisti "literatūrinę tiesą"? Atrodo, tą literatūrinę tiesą galima suprasti kaip romano veikėjų ir jų vidaus atskleidimo psichologinį pagrindą, kad skaitytojas tikėtų, jog taip galėjo būti tikroviėje.

Autoriui palyginti gerai pavyko charakterizuoti Sidabravos grafą Boleslovą Binkevičių. Tai rimtas, patriotiškas, valingas, bet ir humaniškas, taktiškas, jautrus Lietuvos sūnus. Jis sudaro tarsi visą romano ašį, apie kurią sukasi ne tik šeimos nariai, bet ir sukilimo dalyviai. Tačiau autoriui šalia sukilimo idėjos rūpėjo apoeitizuoti du jaunosios kartos atstovus — Alšėnų kunigaikštystė Olympiją ir jos mylimąjį Vilniaus universiteto studentą Kazimierą Žibartą.

(Bus daugiau)

• Kentėti ir verkti — tai gyvenimi.

• Jaukiems paukšteliai čilba, seniems svirpliai ulba.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• **LITERATORA**, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesensta, Vincas Krėvė, Igno Šlapelio, Vincas Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilauš straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• **DAINŲ SVENTES LAUKUOSE**, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems. Gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• **VIENTISO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Antano Rūkės apraštas Juozo Adomaičio — Dėdės Serno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksliai to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• **LIETUVISKASIS PAMARYS**, Henriko Tomo-Tamašausko idomią parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vietovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

• **KĄ LAUMES LEME**, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

• **JULIUS JANONIS**, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinso knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• **BATYRINĖS NOVELĖS**, M. Zoszenko kūryba, J. Valašio vertimas. 200 pd. knygoje yra 40 samojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant palta, pridėti dolerių parsiuntimo išlaidoms.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPSTINGAI ĮPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakara.

Šeimaadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėinkas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKSYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurią sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6108

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other U.S.A. localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$43.00 per year.	vienam mėnesiui	\$ 4.00
25 cents per copy	kanadoje:	
Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:	metams	\$45.00
Chicagoje ir priemiestiuose:	pusel metų	\$24.00
metams	trims mėnesiams	\$15.00
pusel metų	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Kitose JAV vietose:	metams	\$40.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Gera proga aptarti reikalus

Metiniai Amerikos Lietuvių Tarybos atstovų suvažiavimai reikalingi ne tik oficialiai pranešti visiems ALTO nariams kas darosi lietuviškame Amerikos gyvenime, kaip Maskvos agentai stengiasi įsibrauti į mūsų organizacijas, biznio įstaigas ir draugijas, bet vertėtų juose ir pasitarti, kokių priemonių tektų imtis reikalingai apsaugai.

Prieš porą metų okupantui pavyko pralaužti vartus į jėzuitų centrą. Patys jėzuitai, pajutę tokio žingsnio žalą, nutarė daugiau nebandyti. Jie ne tik perleido savo namų administraciją jėzuitams, bet ir šiuos įtikino prarasti nutarimą, kad daugiau atvykusių sirenų į jėzuitų namus neįsileistų. Koncertai esti dideli, bet nuostoliai esti dar didesni, o padaryta žala neapskaičiuojama.

Sirenos su savo naujomis dainomis buvo atsiųstos ir šį rudenį, bet į jėzuitų namus jų neįleido. Patys administratoriai bėgiojo kitur ieškoti salės, kad galėtų nelegaliai atvažiavusioms dainininkėms suruošti koncertą, bet nepavyko. Koncertai ruošiami be garsinimų. Jie susaukiama telefonais. Šaukiami tik patys patikimiausieji "muzikos mėgėjai". Jiems bilietai neparduodami, bet sąrašai vedami, kad pinigai būtų išrinkti.

Vietoj viešų koncertų, dabar organizuojami slapti koncertai. Jie organizuojami telefonais, laiškais ir asmeniškai pranešimais. Vyčių salės administratorių apstatė vieną kartą, bet antrą kartą ir jis buvo apdairesnis. Slaptas koncerto jis neleidė. Teko imtis kitų priemonių. Negavę lietuvių salės, jie kreipėsi pas kitataučius. Chicagoje mokyklų ir salių yra daugiau, negu reikia. Šiais laikais pinigai salų savininkams labiau reikalingi, negu bet kada. Salės dažnai yra tuščios. Jeigu kas pasiteirauja, tai be didelių apklausinėjimų salės išnuomoja. O jeigu kas iš anksto palieka daugiau rankpinių negu paprasčiausiai salę garantuota.

Atsiradusiai lietuviškai sirenai buvo gauta salė gana toli nuo lietuvių centro. Salės administratoriai lietuviškai nemoka ir neturi jokios nuovokos apie atvažiavusias sirenas. Svarbu, kad lietuviai ateitų ir tos sirenos pasiklausytų.

Organizuoti čekagiečiai jau turi nuovoką, kaip oku-

pantas stengiasi įkelti koją į lietuvių tarpą. Bet ne visi yra susipratę, ne kiekvienas skaito Naujienas. Maskvos agentai stengiasi šį dienraštį sužlugdyti, nes jis yra vienintelis, kuris kelia viešumon įvairias Kremliaus machinacijas. Naujienos iškėlė sirenų ir vadinamųjų žurnalistų pastangas įsiskverbti į lietuvių tarpą New Yorke ir rytiniame Amerikos pakrastyje. Jie dabar vartoja priemones įsibrauti į lietuviškas organizacijas Vidurvakariuose. Dalinai jiems jau pavyko. Jie sukėlė erzelių kai kuriose lietuvių organizacijose. Bet tas erzelis dar ne toks gilus. Labai jautrūs žmonės jau pradėjo nerimauti, bet protaujantieji pirmiausia bando nustatyti faktus, o tik tai vėliau spręsti.

Kai telefonai nepadėjo ir nebuvo jokios garantijos, kad nusamdyta salė 95-toj gatvėj, kur lietuvių beveik nėra, susilauks kalusytojų, tai frontininkai pradėjo spausdinti atsisaukimus ir juos dalyti lietuvių tarpe. Bet susipratę jie tuoju susiorientavo ir atkreipė dėmesį į apgaule. Atsisaukimėlis kvietė pasiklausti iš pavergtos Lietuvos Amerikon atvykusios geros dainininkės, bet niekas atsisaukimo nedrįso pasirašyti. Susipratę jie į tokį atsisaukimą nekreipė dėmesio, bet mažiau besiorientuojantieji paskaitė ir nutarė nuvažiuoti ir pasiklausti. Kitos išeities nebuvo, kaip bandyti patraukti į lietuviškas bažnyčias einančius žmones. Kol žmonės meldėsi bažnyčiose, tai Fronto bičiuliai aplipino kiekvieną bažnyčios kieme pastatytą automobilį. Bet susipratę jie pastebėjo apgaule ir dalį nepasirašytų atsisaukimų surinko.

Besimeldžiančiųjų automobiliai buvo antrą kartą apipdyti nepasirašytais atsisaukimais, garsinančiais slaptą koncertą. 95-tos gatvės mokyklos salė buvo pilna ir, galima sakyti, koncertas gerai pavykęs.

Atvažiavusi sireną buvo pakviesta į Chicago universiteto Rockefeller salę. Vadinami Amerikos "intelektualai" yra mažiau informuoti apie rusų agentų pastangas įsiskverbti į amerikiečių eiles, negu labiausiai atsilikę lietuviai. Lietuviai ant savo kailio pažino sovietinio komunizmo priemones "pažangioms" idėjoms skelbti, bet Amerikos intelektualai mažiau apie juos nežino. Jiems dar papasakojo, kad atvežtoji sireną buvo praleidusi kelis metus Sibire, tai to ir užteko, kaip užteko paskleistos žinios, kad gerabalsis dainininkas Daunoras yra Noreikos bereikalingai persekiojamas, siunčiamas į provincijas. Daunorui pralaužus lietuvių pasipriešinimą, įžengus į silpnai jėzuitų prižiūrimą "Jaunimo centrą", Noreika buvo atleistas, užmirštos pasakos apie Daunoro persekiojimus, jis apdovanotas Lenino ordinu ir suteikta jam didžiausioji galia dainų srityje.

Daunoras buvo piketuotas, bet jėzuitų salė buvo pilna. Daunoras padarė tai, ko iki to meto nė vienas sovietinis dainininkas nepajėgė padaryti. Laimėjo piketuotojai, nes jėzuitai atsiskė išleisti kitą dainininką, užtat dabar Kremliaus agentai ruošia "slaptus koncertus", savo dirvagalius siunčia į lenkų kunigų seminarijas. Jie tikėjosi pasinaudoti lietuvių neapsižiūrėjimu, gauti laikraščių redaktorių šimtus tūkstančių ir kontroliuoti savaitraščius, bet nieko iš to neįsėjo: lietuviai laiku susiprato ir agentus pasiuntė į silpnos mokyklas.

Kremlius daro didelį spaudimą. Jie ir ieško naujų priemonių. Pinigų turi, gali naudoti naujus bandymus. Reikėtų panaudoti Chicago saskrydį ir aptarti Kremliaus pastangas sėti didesnę neapykantą lietuvių tarpe.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIE NOSE

kunigijai persiorientuoti iš lenkiškai poniškojo į lietuviškai kaimiškąjį frontą. Tas nuopelnas derėtų pažymėti pomirtinio laikraščio paminklo granite.

Kitaip klostėsi elediečių santykiai su kunigais pačiame gyvenime. Socialdemokratų platinamoji literatūra greit atsirado ir klebonijoje. "Darbininkų Balse" tilpusios korespondencijos apie darbininkų būklę įmonėse, kai kur praveržė darbininkų streikais vertė kunigą pasisakyti ir socialiniu klausimu, dažniausiai stoja darbdavio pusėje. Per pamokslus padažnėjo įspėjimų tikintiesiems, kad jų tarpe esama "vilkų avies kailyje". Paskubėta "vilkus" apibūdinti ir jų nepasigalėta. Dažnas pamokslininkų juos kitaip nevadino, kaip bedieviais, šeimos ardytojais ir paleistuviais, esamos santvarkos griovikais ir kurstytojais prieš Dievo pastatytąją vyriausybę. Elediečių veikla stiprėjant, kai vis dažniau pasirodydavo atsisaukimų, dažnėjo progų ir susikirsti. Dažnėjo "Darbininkų Balse" ir korespondencijų apie kunigų puolimus, kartais labai aštrios formos. Santykiai nebuvo akademinio pobūdžio, kaip su "T. Sargu". Vertinant kunigo elgesį gyvenimiškoje tikrovėje ir už konkrečius žygius, buvo liečiamas jo autoritetas tikinčiųjų akyse, ir to nebuvo galima pakeisti.

Susirėmimai dažnėjo ir aštrėjo, bet jie vyko "žemiškų" reikalų plotmėje ir nepateisino socia-

1931 metais šiauliuose pastatyta Maisto įmonė.

AMERIKOS LIETUVIŲ SPAUDA

Nuo Gazietos Lietuviškos (New York, 1879 m.) iki šian dien, daugiau kaip du šimtai lietuviškų periodinių leidinių pasirodė Amerikoje. Kai 1885 metai rusai uždraudė spausdinti lietuvišką žodį lotyniškais raidėmis, tai 1883 metais dr. Jonas Basanavičius Tilžėje išleido Lietuvos atbūdimą žurnalą, Aušrą. Laisvoje Amerikoje lietuviai turėjo palankesnes sąlygas patriotinei spaudai, negu lietuvoje ar kai zerinėje Vokietijoje. Galima pilnai tvirtinti, jog lietuviškoji spauda tarp 1879—1918 metų buvo gausiausia ir gyviausia Amerikoje, kur net 93 atskiri leidiniai pasirodė daugumoje Rytiniame Pakrastyje, o vėliau Chicagoj, net ir Grand Rapids, Mich. (Žaibas, 1914), Hart, Mich. (Amerikos Čikinkas, 1918), Omaha, Nebr. (Vakarų Varpas, 1912). To periodo dideji lietuvių laikraštinkai buvo dr. Jonas Šliūpas, kun. Antanas Milukas, kun. Aleksandras Burba, kunigai A. Kaupas, A. Dillonis, M. Kriaučiūnas, J. Zebis, nekunigai: Tvarauskas, J. Tananevičius, A. Paukštis, T. Astrauskas, A. Zvingilas, J. Mickevičius ir kiti.

Dr. Pijus Grigaitis ir Naujienų dienraščio (1914) ir Leonardo Šimučio ir Draugo dienraščio (1916) laikotarpis, prasidėjęs Lietuvos nepriklausomybės išvakarėse, nusitęsęs per Lietuvos nepriklausomybės metus, kada tik 49 nauji leidiniai pasirodė Amerikoje, susijungę su Antrojo pasaulinio karo pokariu laikotarpiu, kada čia pasirodė 60 naujų leidinių. Iš tikrųjų, po Pirmojo pasaulinio karo išsiskyrė trys lietuviškos politinės pažiūros ir Amerikos lietuvių spauda konsolidavosi. Katalikai apsiglėdė dienraštyje Drauge ir savaitraštyje (dabar mėnesiniams) Garsė. Lietuviai tautininkai sutilpo savaitinėje Dirvoje — Amerikos Lietuvius,

Worcesterio savaitraštyje, užsidarė, o Brooklyno dienraštis Vienybė, po Lietuvos okupacijos tapęs nepriklausomu laikraščiu, šandien retai tepasirodo. Įdomu, kad pirmas tautininkų laikraštis Lietuviškas Balsas, pasirodęs reguliariai kas dvi savaites, buvo įsteigtas dr. Jono Šliūpo Brooklyne 1885 metais. Socialistai išleikė dienraštį Naujienas, nors dabar šis laikraštis yra nepriklausomas ir savaitraštį Keleivį, kuris užsidarė. Komunistai turėjo Brooklyne dienraštį Laišvę ir savaitraštį Vilnį Chicagoje. Dabar abu laikraščiai nebėra nei dienraščiai, nei savaitraščiai — išeina nepastoviai kaip Vienybė. Tautinės liberalinės minties Sandra, įsteigta 1929 metais Chicagoje, daugiau ar mažiau reguliariai išeina.

Po Antrojo pasaulinio karo Amerikos lietuvių spauda pasižymėjo žurnalų gausumu. Daug prasidėjo ir daug užsidarė. Sėkmingiausi žurnalai buvo leidžiami politinių srovių. Liaudininkai atkūrė Varpą Chicagoje 1953 m. ir tais pačiais metais įsteigė Sėją Brooklyne. Krikščionys demokratams pasirodė Brooklyne su Tėvynės Sargu 1951 metais. Naujoji Viltis, tautininkų žurnalas, yra vėliau pasirodęs leidinys. Nepriklausomi žurnalai, kaip kad Liūdo Dovydeno Nemunas (Chicago, Illinois, 1920 m.), Stepo Zabarsko Gaba (Brooklyn, 1951), A. Vilainio Sidlauskio Užolanka (Chicago, 1952), kultūriniai pažangūs Vytauto Mešausko Atspindžiai (Chicago, 1952) po kelių mėnesių užsidarė. Naujų dirbtinų organizacijų žurnalai, Darbas, Lietuvių Kelias, Metmenys, ir kt., daugumoje užsidarė. Beje, Vytauto Kavolio Metmenys pasirodo al syki į mėnesių užsidarė. Naujų dirbtinų organizacijų žurnalai, Darbas, Lietuvių Kelias, Metmenys, ir kt., daugumoje užsidarė. Beje, Vytauto Kavolio Metmenys pasirodo al syki į mėnesių užsidarė. Naujų dirbtinų organizacijų žurnalai, Darbas, Lietuvių Kelias, Metmenys, ir kt., daugumoje užsidarė.

Visą laiką Amerikos lietuviai turėjo profesinę spaudą. Jau 1905 m. Bostone buvo leidžiamas Vaisitinkas, Gydytojas (Chicago, 1924) buvo leidžiamas lietuvių medicinos. Buvo net Siuvėjas (Brooklyn, 1933). Po Antrojo pasaulinio

Algimantas Mackus (1933 — 1964) redagavo Margutį, padarydamas jį vienu iš gyviausių ir patraukliausių mėnesinių žurnalų, nelyg atgailindamas Vytauto Mešausko Atspindžius (Mešauskas bendradarbiavo Mackaus Margutį). Tačiau tragiška Algimanto Mackaus mirtis buvo kartu ir Margučio mirtis. Frontininkai pasirodė su mėnesiniu žurnalu (dabar dvimėnesiniu) Aidais ir nereguliariu žurnalu I Laisvę.

Iš naujų laiškečių pažymėtini: dvisavaitinė Laisvoji Lietuva, leidžiama Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio (Chicago, Ill., 1953) ir Lietuvių Bendruomenės pakeleivių Akiračiai (Chicago, 1967), išeina syki į mėnesį.

Šiandien lietuviškoji spauda Amerikoje tebeatstovauja maždaug tas pačias išsiskirtalizvusias politines pažiūras kaip jos buvo pasibaigus Pirmajam pasauliniam karui. Tačiau yra vienas labai svarbus pakeitimas. Katalikų spauda šūkiu į dvi dalis. Kun. Pakalniškio katalikiškas savaitraštis (Brooklyn, 1933) išvirsto 1951 metais į pranciškonų Darbininkų, kuriame vadin. Lietuvių Fronto vadas Juozas Brazaitis pradėjo kovą prieš kitą galvojančius lietuvius. Ilgainiui Chicago Draugas tapo frontininkų linijos laikraščiu, šandien krikščionys demokratai turi tik Tėvynės Sargą. Frontininkai nelyg anksčiau lietuviai komunistai pašventė savo jėgas lietuvių vienybės suardymui. Todėl Juozo Brazaitio žurnalistinė ir politinė veiklos yra arčiau Antano Bimbos ir Leono Prisciūros, negu Antano Miluko ir Leonardo Šimučio.

Visą laiką Amerikos lietuviai turėjo profesinę spaudą. Jau 1905 m. Bostone buvo leidžiamas Vaisitinkas, Gydytojas (Chicago, 1924) buvo leidžiamas lietuvių medicinos. Buvo net Siuvėjas (Brooklyn, 1933). Po Antrojo pasaulinio

autonomija.

Jei tie, vis dažnėję elediečių susidūrimai su kunigais būtų norima pavadinti kova, tai ta kova buvo labai primityvus pobūdžio, ir ne tik dėl savo formos. Atrodo, kad nei Vaizgantas, nei jo vienminčiai nepasirūpino susipažinti su socializmo siekimų esme ir sąjūdžio pobūdžiu, su sąjūdžio labiau subrendusiu pavidalu. Tikėta, kad su tuo Lietuvai "svetimu" reiškinio bus nesunku susidoroti, ir todėl imtasi suprastintų priemonių: duoti baze per galvą. Iš kitos pusės, jaunas sąjūdis, jaunų vykdomas, buvo veržlus, tikėjo savo laimėjimais, todėl ir į dvasininkų agresiją atsakė energingu priešpūliu, juoba, kad kunigija tiek politiniu, tiek socialiniu atvejais rikiavosi tam-sios reakcijos fronte.

BAIGDAMAS

Baigtu savo "atsiminimus", sustodamas auringųjų 1905-1906 metų išvakarėse. Iki tol rami Lietuva, nepastebimai tvindama, tuomet sukilo su tokiu kovingu ryžtu ir vieningumu, kuris nustebino pačią sukilusią liaudį. Taip dar nebūtų įvykę, jei tuo pačiu metu revoliucijos banga, pakilusi iš caro sostinių, nebūtų persiritusi per amžiais grobusios carų imperijos neįmatuojamus plotus.

(Bus daugiau)

STEPONAS KAIRYS

LIETUVIŲ TAUTINIO ATGIMIMO SĄJŪDIS

PIRMIEJI STUDENTAVIMO METAI

(Tėsinys)

Laikraštis skiria daug vietos garbingiesiems Lietuvos kunigams paminėti, tikybiniams ginčui su katalikybės priešiniais, atrodo, ir tam, kad ir savajai vyresnybei įrodytu, jog tautinis reikalas gražiai derinasi su katalikybės esme. Laikraštis deda popiežiaus enciklikas, vyskupų ganytojiškus laiškus, šventosios kongregacijos inkvizicijos nutarimus, mini reikšmingus katalikų bažnyčiai jubiliejus, kalba apie dorą ir tikybą, apie Motiejų Valančiauską. Zemačių diecezijos valdytojas neturėjo, atrodo, jokio pagrindo laikraštį nupeikti, kad permaži rūpinasi bažnyčios reikalais.

Nors "T. S." turėjo gausių ir išprusintų bendradarbių, negalėjo pasigirti aukštu kaip tuomet intelektualiniu lygmeniu ir nepriėjo "Varpui". Laikraštis gyveno dienos rūpesčiais, nesidomėjo, kas dedasi Vakaruose, iš ten nelaukdamas, atrodo, nieko sau gero. Gyveno šau, lietuviškai katalikišku parapijiniu gyvenimu, visas jauges ir mažes santvarką ir neužsimodamas katalikiai ateiviai. Iš visų "T. Sargu" nuopelnų katalikybė ir tenai būciau linkę laikyti bene svarbiausią, kad jis paskatino ir padėjo mūsų

R. VILIAUS

VAKARŲ VEJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigus tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicines direktorius
138 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 2-9 darbo dienomis ir
tas antra šeštadieni 8-3 val.
Tel.: 562-2737 arba 562-2738

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 8-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880.
Residencijos tel.: 448-5543

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priiman Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A.M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dieno iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šeštadieniais ir sekmą
dienais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto
Vedėja — Aldona Daukas
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDIONYTĖ
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penk
tedienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

PATS SKAITYK IR DAR K
TUS PARAGINK SKAITYTI
DIENRAŠTĮ "NAUJINIENOS"

AMERIKOS LIETUVIŲ SPAUDA

(Atkelta iš 4 psl.)

karo pasirodė Lietuvos Teisi-
nnkas, Technikos žodis, Ka-
rys, Medicina ir kt. Iš jų sek-
mingiausias yra Karys (Brook
lyn, 1951), kadangi jis yra pa-
laikomas šaulių.

Nors okupuotoje Lietuvoje
lietuviškas žodis yra spausdi-
namas lotyniškais raidėmis,
disdeltio jo dvasia daugumoje
yra nelietuviška, o rusiška,
JAV lietuvių spauda tebestovi
toje pačioje sargyboje dėl Lie-
tuvos laisvės priartinimo, kaip
kad ji stovėjo 1879 metais. Lie-
tuva atgavus nepriklausomybę
1918 metais, JAV lietuvių
komunistai atkrito nuo bend-
ro lietuviško gyvenimo ir jų
spauda tapo nereikšminga.
Dabar komunistinės propagan-
dos knygas reklamuoja fron-
tiškas marijonų Draugas, bet
ir jis ilgai nei atkris nuo ben-
dro lietuviško kamieno. Nie-
kas nepergyvena dėl bolševik-
inės propagandos, pasirodan-
čios Laisvėje ir Vilnyje; ateis
laikas, kai lietuvių dauguma
nebesidomės kas Drauge yra
rašoma ir skelbiama. JAV lie-
tuviškoji spauda, kaip ir lie-
tuvių visuomenė pati save pa-
taiso ir vėl suranda tikrą ke-
lią. Kad taip yra iš tikrųjų, te-
reikia pažvelgti į tos spaudos
istoriją, ką 'aš bandžiau trump-
pais bruožais čia padaryti. Be-
je, JAV lietuvių spauda, įvai-
ri, įdomi ir kas svarbiausia pa-
triotiška, yra svarbi tema at-
skirai studijai, kurią turėtų at-
likti koks akyklus rašytojas.
Praeityje ta tema rašė K. Gi-
neitis (1925), F. Lavinskas
(1956), P. Ruseckas (1935),
A. Ružancovas (1951 — 1960)
ir kt. Pats svarbiausias auto-
rius buvo Jonas Šliūpas — Li-
thuania in Retrospect and Pro-
spect, New York: Lithuanian

TITANAS

Venera

Antaną Brokevičių palaidojus

Skamba, žvanga ir gaudžia
varpai. Nešdami liūdną pa-
sauliui gaudą. Vėl paviliojo
auką kapai, Diena iš dienos
jų tiek atranda.

Maironis

Šį kartą kapai paviliojo mūsų
mielą kaimyną, kurį pažinojom,
kaip garbingą visuomenininką,
priklausiusį įvairioms draugi-
joms ir klubams. Visur jis buvo
aktyvus, dirbo, kol galėjo, nes-
galėdamas nei sveikatos, nei pi-
rigu. Tik Antano asmeninis gy-
venimas, atrodo, nebuvo labai
ekskludus. Nelabai turėjo laimės
ir šeimyniniame gyvenime: anks-
ti mirė jo žmonelė, turėjo vieną
sūnų, bet ir iš jo neturėjo pa-
gundos. Šiaip, jo gyvenimasėjo
normaliai, kaip upelio vaga. Ta-
čiau, paskutiniomis metais sveika-
ta pradėjo šlubuoti, o pastaruoju
laiku pergyveno kelias operaci-
jas, kurios visai pakeitė jo svei-
katos. Jau visai silpnas buvo pa-
talpintas į prieglaudą, kur už
poros savačių jo gyvybės silūs
nutrūko.

Antanas, dar būdamas pilnas

Press Association of America,
1915.

Juozas Nendriūnas

PATARIMAI SUNKIAI UŽ MIEGANTIEMS

Išsimaudymas šilume vande-
nų patalose greičiau užmigti, ti-
kina evdytų žurnalas "Today's
Felix".

Tuo pat sykiu prieš einant
gulti nepatartina per daug pris-
valgyti ir jaudintis kokiais nors
nemaloniais įvykiais, ištikusiais
dienos metu.

Be to, jeigu nemiga dažniau pa-
sitaikytų, tai tas gali reikšti, jog
ne viskas yra tvarkoje su mūsų
organizmu.

Aukštas kraujo spaudimas,
kraujagyslių sukalkėjimas, užsi-
nuodijimas, sunkumas kvėpuoti,
kambejimas ausyse, visa tai
vienokiu ar kitokiu būdu sutruk-
do užmigimą.

Tuo atveju reikalinga kreiptis
gydytoja kuris, suradęs tikrą
priežastį, bandys ją pašalinti.

Nepatartina vartoti be gydy-
tojo patarimo migdančių piliu-
lių, nes jos gali padaryti daugiau
blogo, negu gero.

CUKRIŲ LIGA GALI DAR LABIAU IŠSIPLISTI

Dr. Allen R. Hennes, kalbėda-
mas Oklahoma State Medical
Association įspėjo, jog cukrinė
liga (diabetes) gali tapti svarbia
sveikatos problema, jei nebus
surasta priemonių ją sukontro-
liuoti arba sulaikyti.

Apie ketvirtą dalį visų šios
šalies gyventojų turi paveldėtų
ypatybių pagaminti diabetikus.
Su insulinu, pasak jo, mes dabar
galime išgelbėti nuo mirties dau-
geli diabetikų.

Todėl esą labai svarbu, kad
kiekvienas jaunesnio — senesnio
amžiaus asmuo patikrintų, ar
nėra pasireiškęs jame cukrinė
liga.

Kuo anksčiau ji yra susekta,
tuo lengviau ją sukontroliuoti,
tikina dr. Allen Tennes.

KAI KUR GRĮŽTAMA PRIE ČESNAKO

V. Vokietijos chemikas dr. J.
Klosa patvirtino žmonėse įsivy-
ravusią nuomonę, jog česnakas
turi gydomųjų ypatybių.

Girdi, jį galima pavartoti kaip
vaistą nuo flu, slogos, gerklės
skausmo ir netgi nuo aukšto
kraujo spaudimo.

Amerikiečių gydytojų nusista-
tymas šiuo atžvilgiu yra toks:

mes dabar turime geresnių vais-
tų už česnaką, todėl praktiškiau-
sia būtų palikti jį kaip prieskonį
maisto paruošėjams.

—Byron

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4015-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4370-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYGIŲ LAIDOJIMO SERMENINE
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO
PATARNAVIMAS

*

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET RYDUOLIS 7-1211
44026 SOUTH WEST HIGHWAY, FARM HILLS, ILL. 674-4411

P. J. RIDIKAS

2454 So. HALSTED STREET

Tel. Yards 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1005

PETRAS BIELIŪNAS

4349 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: Yards 7-1138 - 1139

WATCH Your- self

• TO TRUST IN YOUR FELLOW MAN IS A
NOBLE VIRTUE... EXCEPT WHEN HE'S
DRIVING. NEVER TAKE ANOTHER
DRIVERS ACTIONS FOR GRANTED.
SOONER OR LATER HE
MAY DO THE
UNEXPECTED!

THE ODDS ARE
AGAINST THE
IRATE DRIVER
WHO TRIES TO
GET EVEN ON THE HIGHWAY.

• HOW DO SEAT BELTS
HELP TO PROTECT YOU
IN AN AUTO ACCIDENT?
• ACCORDING TO THE
INSTITUTE FOR SAFER
LIVING, AMERICAN MUTUAL

LIABILITY INSURANCE COMPANY, THEY
TEND TO RESTRAIN THE BODY
FROM BLOWS AGAINST
PARTS OF THE CAR, LESSEN
THE DANGER OF BEING
THROWN OUT OF THE CAR,
AND INCREASE SURVIVAL
CHANCES.

Palūzus Demokratiniam Ažuolui

JUOZUI SKORUBSKUI

gilią užuojautą reiškiamo jo šeimai: žmonai Birutei,
dukrai Rimai ir giminėms.

FLORIDOS SOCIALDEMOKRATŲ KUOPA

KYBARTAI - PASIENIO MIESTAS

Spaudoje dažnai skaitom įvairių vietovių miestelių aprašymus. Deja, labai retai pasirodo kokio žinotumo apie Kybartus. Šis Lietuvos miestelis prie Vokietijos — Rytprūsio pasienio prieš Eitkūnus, esančius anapus Lietuvos upelio, prie geležinkelio ir plento iš Kūno į Karaliaučius, yra suvaidinęs nemažą vaidmenį visuomeniniame gyvenime. Be to, yra susijęs su ne vieno politinio emigranto biografija. Jo istorija susiklostė kiek kitokiomis sąlygomis negu kitų Lietuvos miestelių.

Ši gyvenvietė ilgą laiką tebuvo paprastas kaimelis. Įkurtas karalienės Bonos apie XVI amžiaus vidurį, kolonizacijai paprūse. Vardą gavė nuo jame gyvenusių kaimiškų Kybartų. Netoliese, už 3,5 km, maždaug tuo pačiu laiku tos pačios karalienės buvo įkurtas miestelis Virbalis. Tuo laiku buvo palyginti didelis miestas.

Kybartai ligi XIX amž. vidurio, t. y. ligi nutiesiant geležinkelį, buvo nežymus Virbalio valsčiaus kaimas, išsitiesęs išilgai pasienio paupiu.

Tik XIX amž. antroje pusėje (1860-61), nutiesus pro Kybartus Berlyną-Petravilį geležinkelį ir čia pastatius gražią didelę geležinkelio stotį, įsteigus pirmos eilės maitinę, sienos perėjimo punktą, gelž. dirbtuvės, Kybartai pradėjo augti. (Kybartai ilgą laiką buvo geležinkelinių miestų.)

Taciau pagal didesnio miesto vardą geležinkelio stotis Kybartuose buvo pavadinta "Virbalis". Tas vardas pasiliko ir toliau Virbalis, kuris jai buvo duotas tik nutiesus geležinkelį. Taip šiuo vardu ji vadinama ligi šiol.

Šis vietovardžių netikslumas, klaidina čia atvykstančius — ne gyvenančius žmones. Paskutiniai Lietuvos nepriklausomybės laikais Kybartai, tiksliau Virbalis, buvo svarbus prekybos ir tarptautinio susisiekimo punktas bei žymus pasienio ūkinis bei kultūrinis centras.

STASYS ŠAKINIS LIETUVIS DAŽYTOJAS

Dažo namus iš lauko
ir iš vidaus.

Darbas garantuotas.

4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)

Skambinti YA 7-9107

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvų Įstaigą:

American Travel Service Bureau
9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 312 238-9787

* Nemokamas patarimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų kelionę (cruises), viešbučių ir automobilių nuomos rezervacijas; Parduoda ir kelionių draudimus; Organizuoja keliones į Lietuvą ir kitus kraštus; Sudaroma išvykimo giminė apsilankymui Amerikoje ir teikiama informacija visais keliaujančių reikaliais.

* Taupykite skrydžiams Chartered lėktuvais, tik kelias rezervuoti vietas anksto — prieš 45-60 dienų.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoračio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAUROS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti pastu, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodyto kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL. 60608

TRUMPAI

— Dėkui V. Regina Zyzas iš South Haven, Mich., už prateistą Naujienų prenumeratą viešeriems metams ir už \$10 auką turinį klubą.

— Nuo 1933 m. kurį laiką buvo leidžiamas mėn. laikraštis — Krikščioniškas Sargas.

Veikė gimnazija, sporto klubas Sveikata, turėjo futbolo komandą. Darbo Rūmai įkūrė darbininkams ir tarnautojams Kultūrinį klubą.

Kūrė ir pramonę, kurios žymesnės įmonės buvo: lentpjūvė su vėliniu malūnu, dvi plytinės, ketaus liejykla, dvi mežginių — traktorio įmonės, tepalų gamykla, linų pluošto apdirbimo. 1926 m. įst. vartotojų bėve Taupa, žemės ūkio kooperatyvas ir kitos.

Kybartų miestelis, stovėdamas prie didžiųjų valstybių pasienio, daug pergyveno ir šiurpių įvykių. Prieš daugelį metų, čia ir kitomis vietovėmis žygiavo svetimų šalių armijos ir rytus kvičiūčiai, 1812 m. Napoleono armijos, paskui jų likučiai bėgo atgal.

1914 m. vokiečių kaizerio, o 1941 m. Hitlerio armijos vėl žygiavo į rytus, bet tas pats likimas jų laukė.

1944 m. vasarą jų likučiai traukėsi atgal, prispausti prie Rytų prūsų sienos vokiečiai stengėsi sulaukyti tolimesnį fronto slinkimą, kautynės vyko netoli Kybartų — Virbalio apylinkėse. Kovėsi tankai ir lėktuvai dėl kiekvieno kilometro. Po šių kautynių nedaug kas liko iš šių miestelių pastatų.

Man paskutinius įvykius teko pačiam pergyventi ir matyti. Siurpūs atsiminimai atgyja — atmintyje, kalbant apie tą praeitą, kada pajudėjo frontas, t. y. 1944 m. spalio 16 d. Tą dieną orą drebinanti, uraganinė artilerijos ugnis, palaužė vokiečių aptarumą ir vokiečių kariuomenė traukėsi į Rytprūsius.

Siame chaotiškame sukuryje, daugelis mūsų tautiečių traukėsi toliau į Rytprūsius pro degančius Kybartus, o kartu su jais, toliau nuo fronto, tikėdamiesi, kad greitai viskas praeis. Bet likimas lėmė kitaip.

aš. Tuo laiku mes pasitraukėme Jozas Kapacinskas

— Mokslas ir kūrybos simpoziumas

si toliau į Rytprūsius pro degančius Kybartus, o kartu su jais, toliau nuo fronto, tikėdamiesi, kad greitai viskas praeis. Bet likimas lėmė kitaip.

aš. Tuo laiku mes pasitraukėme Jozas Kapacinskas

— Mokslas ir kūrybos simpoziumas

si toliau į Rytprūsius pro degančius Kybartus, o kartu su jais, toliau nuo fronto, tikėdamiesi, kad greitai viskas praeis. Bet likimas lėmė kitaip.

aš. Tuo laiku mes pasitraukėme Jozas Kapacinskas

— Mokslas ir kūrybos simpoziumas

si toliau į Rytprūsius pro degančius Kybartus, o kartu su jais, toliau nuo fronto, tikėdamiesi, kad greitai viskas praeis. Bet likimas lėmė kitaip.

aš. Tuo laiku mes pasitraukėme Jozas Kapacinskas

— Mokslas ir kūrybos simpoziumas

si toliau į Rytprūsius pro degančius Kybartus, o kartu su jais, toliau nuo fronto, tikėdamiesi, kad greitai viskas praeis. Bet likimas lėmė kitaip.

aš. Tuo laiku mes pasitraukėme Jozas Kapacinskas

— Mokslas ir kūrybos simpoziumas

si toliau į Rytprūsius pro degančius Kybartus, o kartu su jais, toliau nuo fronto, tikėdamiesi, kad greitai viskas praeis. Bet likimas lėmė kitaip.

aš. Tuo laiku mes pasitraukėme Jozas Kapacinskas

— Mokslas ir kūrybos simpoziumas

si toliau į Rytprūsius pro degančius Kybartus, o kartu su jais, toliau nuo fronto, tikėdamiesi, kad greitai viskas praeis. Bet likimas lėmė kitaip.

aš. Tuo laiku mes pasitraukėme Jozas Kapacinskas

zumo Filosofijos sektėjai pirminkaus dr. Ignas Kęstutis Škrupskelis, iš University of Southern Carolina. Jo tema: "Lietuvos istorija kaip politinės filosofijos šaltinis." Kitus pranešimus darys Jozas Girmius iš "uvoje"; ir dr. Algis Mickūnas, Bostono: "Filosofijos darbas Lietuvoje." Filosofija lietuvių kalboje.

— Mišios už mirusius R. Liet. B-nės Marquette Parko apylinkės narius bus atšautos Marquette Parko lietuvių parapijos bažnyčioje spalio mėn. 18 dieną 10 val. 30 min. ryto. Narius prašome dalyvauti. Valdyba

— SLA 6-osios apskritys metinė konferencija įvyks š.m. spalio 18 d., sekmadienį, Lietuvių Evangelikų Reformų bažnyčioje, 5230 S. Artesian (jeiti per šonines duris). Pradžią 1:30 val. popiet. Visi SLA kuopų delegatai kviečiami gausiai dalyvauti. Šioje konferencijoje dalyvaus ir SLA prezidentas Povilas P. Dargis bei kiti SLA Pildomosios tarybos nariai. Valdyba

— Literatūros Asekcijos IV Mokslas ir kūrybos simpoziume pirminkaus dr. Rimvydas Šilbajoris, iš Ohio State University. Temos ir dalyviai: Violeta Kelertienė, iš University of Wisconsin: "A. J. Greimas ir pasakomoji struktūra", Tomas Vencklova ir Alexander Lehrman, iš Yale University: "Algirdo J. Greimo mitologinių studijų klausimu", o prof. Šilbajoris kalbės tema: "A. J. Greimo semiotinis kvadratas kaip literatūrinio teksto analizės įrankis".

— Mokslas ir kūrybos simpoziumas

si toliau į Rytprūsius pro degančius Kybartus, o kartu su jais, toliau nuo fronto, tikėdamiesi, kad greitai viskas praeis. Bet likimas lėmė kitaip.

aš. Tuo laiku mes pasitraukėme Jozas Kapacinskas

— Mokslas ir kūrybos simpoziumas

si toliau į Rytprūsius pro degančius Kybartus, o kartu su jais, toliau nuo fronto, tikėdamiesi, kad greitai viskas praeis. Bet likimas lėmė kitaip.

aš. Tuo laiku mes pasitraukėme Jozas Kapacinskas

— Mokslas ir kūrybos simpoziumas

si toliau į Rytprūsius pro degančius Kybartus, o kartu su jais, toliau nuo fronto, tikėdamiesi, kad greitai viskas praeis. Bet likimas lėmė kitaip.

aš. Tuo laiku mes pasitraukėme Jozas Kapacinskas

— Mokslas ir kūrybos simpoziumas

si toliau į Rytprūsius pro degančius Kybartus, o kartu su jais, toliau nuo fronto, tikėdamiesi, kad greitai viskas praeis. Bet likimas lėmė kitaip.

aš. Tuo laiku mes pasitraukėme Jozas Kapacinskas

— Mokslas ir kūrybos simpoziumas

si toliau į Rytprūsius pro degančius Kybartus, o kartu su jais, toliau nuo fronto, tikėdamiesi, kad greitai viskas praeis. Bet likimas lėmė kitaip.

aš. Tuo laiku mes pasitraukėme Jozas Kapacinskas

— Mokslas ir kūrybos simpoziumas

si toliau į Rytprūsius pro degančius Kybartus, o kartu su jais, toliau nuo fronto, tikėdamiesi, kad greitai viskas praeis. Bet likimas lėmė kitaip.

aš. Tuo laiku mes pasitraukėme Jozas Kapacinskas

— Mokslas ir kūrybos simpoziumas

si toliau į Rytprūsius pro degančius Kybartus, o kartu su jais, toliau nuo fronto, tikėdamiesi, kad greitai viskas praeis. Bet likimas lėmė kitaip.

aš. Tuo laiku mes pasitraukėme Jozas Kapacinskas

— Mokslas ir kūrybos simpoziumas

si toliau į Rytprūsius pro degančius Kybartus, o kartu su jais, toliau nuo fronto, tikėdamiesi, kad greitai viskas praeis. Bet likimas lėmė kitaip.

aš. Tuo laiku mes pasitraukėme Jozas Kapacinskas

— Mokslas ir kūrybos simpoziumas

si toliau į Rytprūsius pro degančius Kybartus, o kartu su jais, toliau nuo fronto, tikėdamiesi, kad greitai viskas praeis. Bet likimas lėmė kitaip.

aš. Tuo laiku mes pasitraukėme Jozas Kapacinskas

— Mokslas ir kūrybos simpoziumas

si toliau į Rytprūsius pro degančius Kybartus, o kartu su jais, toliau nuo fronto, tikėdamiesi, kad greitai viskas praeis. Bet likimas lėmė kitaip.

aš. Tuo laiku mes pasitraukėme Jozas Kapacinskas

Laiškas Naujienoms

Gerbiamoji Administracija,

Prisiunčiu dvidešimt dviejų dolerių (\$22) Money Order, ir prašau siuntinėti ir toliau man jūsų leidžiamąjį dienraštį "Naujienos".

Taip pat, kartu linkiu visam jūsų štabui ir toliau sėkmingai bei ryžtingai dirbantiems ir teikti visuomenei naudingas ir įdomias visokias žinias.

Jus gerbiantis,

F. Žitinevičius

Kad aiškiai žinotum mūsų tautos tikrąją praeitį, jos kilmą, jos viršmėn. Šią būdą ir jos gamtos nesugriaujamais dėsniais sukurtą gyvenimą bei tikrą visatos pastovumo nustatymą amžinumą, remdamasis mūsų tautos padavimais, tikra tautinė valia ir sveiku, tarptautinių šmeiklų neužburtu protu, aš prašiau šias knygas:

1) Karalienė Birutė. Čia aprašomas jos kilnus gyvenimas, kai mus puolė žiaurūs kryžiuočiai, naikindami viską, ką mūsų kilni tauta gerbė ir mylėjo.

2) Pė Galindų Skydu. Galindų kovos ir gyvenimas, išlikti mūsų tautą kilnia ir savitovia.

3) Kalnų Dievaitė Lėdyna. Lėdynos kilni pagalba apsaugoti mūsų tautą, pradedant nuo ledų slinkimo.

4) Lietuvių Sostinė Vilnius. Kilni kova karaliaus Kęstutio, pradėjus statyti Vilniaus miestą.

5) Lietuvos Senovė. Kilnus ir jautrus lietuvių tautos gyvenimo ir jos kovų aprašymas.

6) Karaliaus Vytauto Vainikų. Kruopštus vaizdo aprašymas, kaip lenkai jį pagrobė ir kaip lietuvių jaunimas tą vainiką, lenkų bažnyčioje paslėptą, surado.

Mieli Lietuviai, padėkit man šias knygas išleisti. Tos knygos tikrai pagelbės mūsų jaunimui užaugti tikrais lietuvišais. Su aukšta pagarba,

Mantas Auksčiuolis
4 Elizabeth Avenue
Springdale, Conn. 06901.

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629.

Jozas Račius

PATS SKAITYK IR DAR KITAS PARAGINK SKAITYTI DIENRASTĮ "NAUJIENOS"

Linkiu "Naujienoms" sėkmės, nes šiais laikais lietuviškos spaudos darbas yra labai sunkus.

Jozas Račius

PATS SKAITYK IR DAR KITAS PARAGINK SKAITYTI DIENRASTĮ "NAUJIENOS"

Linkiu "Naujienoms" sėkmės, nes šiais laikais lietuviškos spaudos darbas yra labai sunkus.

Jozas Račius

PATS SKAITYK IR DAR KITAS PARAGINK SKAITYTI DIENRASTĮ "NAUJIENOS"

Linkiu "Naujienoms" sėkmės, nes šiais laikais lietuviškos spaudos darbas yra labai sunkus.

Jozas Račius

PATS SKAITYK IR DAR KITAS PARAGINK SKAITYTI DIENRASTĮ "NAUJIENOS"

Linkiu "Naujienoms" sėkmės, nes šiais laikais lietuviškos spaudos darbas yra labai sunkus.

Jozas Račius

PATS SKAITYK IR DAR KITAS PARAGINK SKAITYTI DIENRASTĮ "NAUJIENOS"

Linkiu "Naujienoms" sėkmės, nes šiais laikais lietuviškos spaudos darbas yra labai sunkus.

Jozas Račius

PATS SKAITYK IR DAR KITAS PARAGINK SKAITYTI DIENRASTĮ "NAUJIENOS"

Linkiu "Naujienoms" sėkmės, nes šiais laikais lietuviškos spaudos darbas yra labai sunkus.

Jozas Račius

REAL ESTATE

Home, Land — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

Home, Land — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIMOS TERMINAM IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAI.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAI

ISŲ ROŠIŲ DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE 6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

Arti 73 čios ir Campbell, 2 butų medinis, didelis kiemas. Tik \$38,500.

Marquette Parko apylinkėje liuksusinis 12 butų. Parduotas.

Arti 69-tos ir Rockwell mūrinis, 2 butų. Parduotas.

Brighton Parke mūrinis — 3 butai ir krautuvė. Parduotas.

Dar turime pirkėjų ir gerų namų investavimui.

Skambinti tel. 436-7878

SIMAITIS REALTY 2951 West 63rd Street

Notary: Public Insurance, Income Tax

Pirkite senoviskai

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

4 butų mūrinis, apie \$9,000 nuomos. Atskiri gazo šildymai. 2 sklypai. 2 garažai. Brighton Parke. \$57,700.

Statybai gražus sklypas Marquette Parke.

Su \$15,000 pirkėjui proga Marquette Parke gauti labai švariai užlaikytą mūrinį namą, nes pardavėjas duoda paskolą seniau imamais procentais.

VALDIS REALTY 2644 W. 69th St. (Lithuanian Plaza Ct.) 737-7200 arba 737-8534

Prašom palikti savo telefono numerį automatiname aparate.

NEIGHBORHOOD REALTY GROUP U.S.A.

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI, žiūrėti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užėiti į mūsų įstaigą.

Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti.

Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį.

Virš 500-tai namų pasirinkimų

BUDRAITIS REALTY CO. 6600 S. Pulaski Road Tel. 767-0600

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

NEDIDELEI TOLIMOS PIETU CHICAGO DIRBTUVEI REIKALINGAS PATYRIS

KAILIŲ PIOVĖJAS KAILIŲ DIRBĖJAS

Turi mokėti angliskai ir nerūkyti.

Tel. 445-6111

ADVOKATAS

GINTARAS P. ČEPENAS Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5163 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

JOHN GIBAITIS Advokatų įstaiga 6247 S. Kedzie Ave. (312) 776-8700

6 — Naujienos, Chicago, Ill. — Šet. Monday, October 17-19, 1981